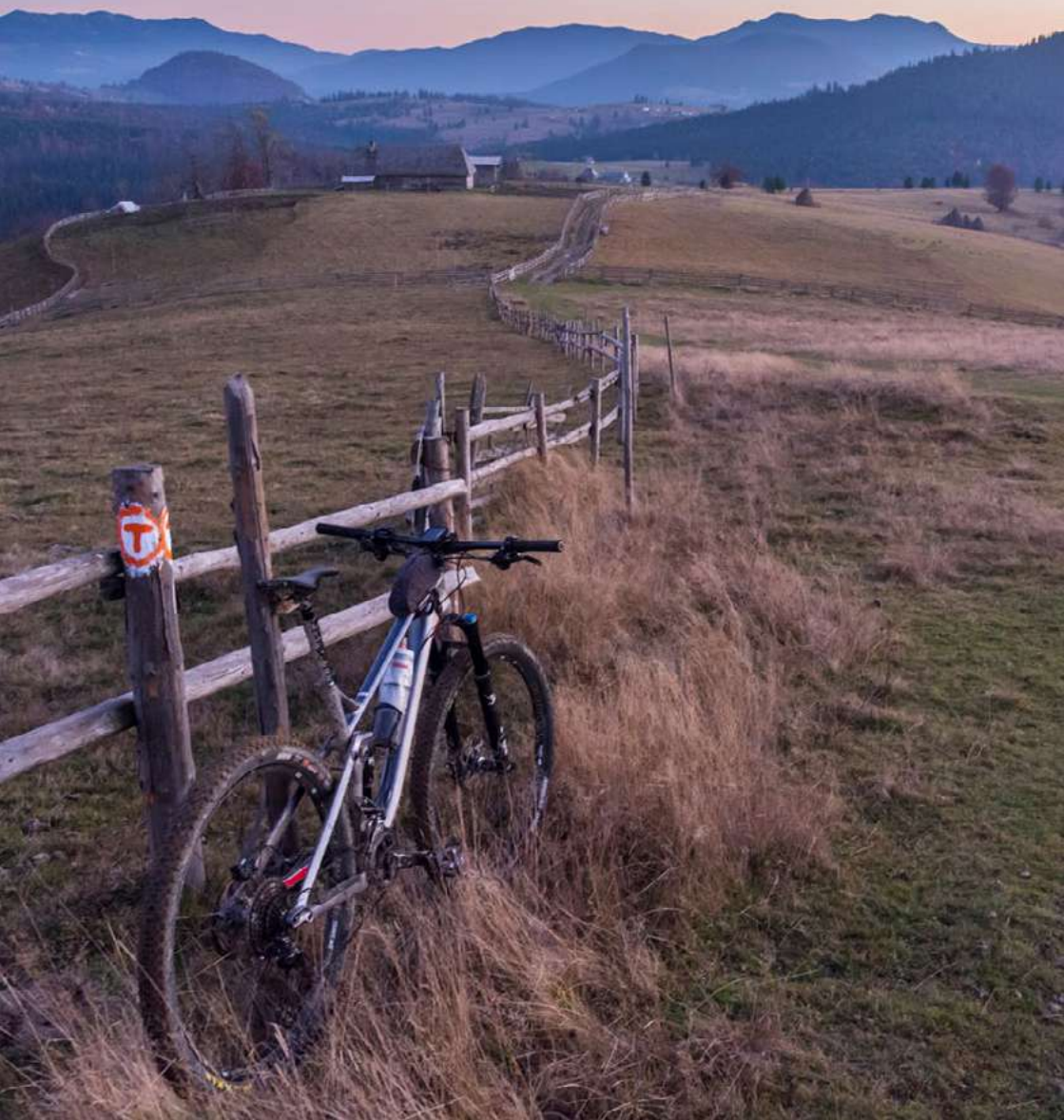

Ghidul biciclistului pe

Via
Transilvanica

Documentare traseu: Levi Pușcaș, Nicolae al României, Sergiu Păcă
Redactare text: Ana Szekely, Sergiu Păcă
Întocmire hărți: Cristian Flueraru
Paginație: Kitty Bojan
Foto: Sergiu Păcă, Mihai Țuțu, Călin Gabor MTB BN
Simboluri: Branzas Design

© Tășuleasa Social, 2021

Harta fundal: OpenCycleMap.
Harta © www.thunderforest.com,
Date © www.osm.org/copyright

Informațiile din acest ghid, împreună cu descrierile drumețiilor, a traseelor și rutelor sunt rezultatul experienței autorilor și are rol orientativ. Folosirea acestui ghid se face pe propria răspundere. În măsura legislației în vigoare, NU ne vom asuma nicio răspundere față de eventualele accidente sau daune de orice fel fără un temei juridic.

Pentru a vă fi mai ușoară răsfoirea ghidului nostru, am salvat un Cuprins interactiv, care, doar selectând un titlu sau numărul paginii acestuia, să vă ducă la partea respectivă. Vă puteți întoarce la început dând click pe sigla VT din partea de sus a fiecărei pagini.

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	3
Cum se folosește ghidul?	4
Explicația semnelor	4
Infrastructură	5
Durata traseului	6
Drumeția pe VT	6
Cu bicicleta pe VT	6
Planificarea rutei	8
Lista recomandată de echipament	9
Numere de urgență	9
Informații utile	10
Bășicile	10
Hidratare și hrană	11
Posibilități de înnoptare	11
Câinii și animalele sălbatice	12
O poveste despre Carnetul Drumețului	16
BUCOVINA	17
1. Ruta Putna - Sucevița - Vatra Moldoviței	18
2. Ruta Vatra Moldoviței - Fundu Moldovei	24
3. Ruta Fundul Moldovei - Vatra Dornei	29
4. Ruta Vatra Dornei - Poiana Stampei	34
ȚINUTUL DE SUS	39
1. Ruta Poiana Stampei - Tășuleasa Social	40
2. Ruta Tășuleasa Social - Petriș	46
3. Ruta Petriș - Jeica - Monor	52

CUVÂNT ÎNAINTE

Via Transilvanica este un traseu de aproximativ 1.400 de kilometri care dezvoltă 2.000 de ani de istorie a Transilvaniei, de la Putna la Drobeta Turnu-Severin. Este un proiect al organizației Tășuleasa Social, ONG cu sediul în Pasul Tihuța, în județul Bistrița-Năsăud, care desfășoară acțiuni cu caracter educațional, social, de mediu, cultural etc.

Acest traseu poate fi parcurs după voia călătorului, fie pe etape, fie în întregime, pe jos, cu bicicleta, sau chiar și călare. Ghidul Via Transilvanica va furniza date despre posibilitățile de cazare și masă, dar și informații istorice și culturale ale diferitelor zone geografice.

Via Transilvanica este un drum care sparge barierele dintre generații și culturi pentru că este dedicat acelor persoane care, indiferent de vârstă, experiență sau locul de unde vin, sunt pregătite ca, pe perioada călătoriei lor, să reducă activitatea de peste zi la mers și numărul obiectelor personale pe care le transportă în rucsac la un minim necesar. Înainte de toate, acest fel de drumeție poate fi o sursă de bucurie, de vindecare sufletească sau meditație. Omul a avut dintotdeauna nevoie de povești care să dea un sens vieții. Motivul principal al acestui drum este acest aspect, al descoperirii de noi personaje, povești și bineînțeles locuri, care pot îmbogăți și vindeca sufletul și mintea călătorului.

Via Transilvanica este despre diversitate, de la firul de iarbă de pe malul Dunării, până la crestele munților, peisajele care se dezvoltă pe măsură ce se trece de la o etapă de drum la alta sunt la fel de diferite ca oamenii care sperăm că vor străbate acest traseu. Astfel, se pot descoperi repere importante ce țin de identitatea țării noastre și a locuitorilor săi.

Acest ghid este întocmit cu grijă și cu foarte mult drag de cei care au parcurs primii acest traseu și au trăit pe propria piele ce înseamnă Via Transilvanica. Ne-am dat seama care sunt nevoile cele mai importante și am descoperit pașii care trebuie urmați pentru ca o călătorie pe Via Transilvanica să fie făcută în siguranță și să fie o experiență pozitivă. Veți găsi informații despre traseu, marcaje, locuri de cazare și mâncare, zone geografice, locuri sau obiective de interes turistic și multe altele.

Via Transilvanica este în continuă schimbare pentru că pot apărea drumuri noi, pensiunile sau hostelurile menționate în ghid se pot închide și în același timp pot apărea altele noi, așa că dacă de-a lungul călătoriei observați diferențe, vă invităm să scrieți pe paginile Tășuleasa Social și/sau Via Transilvanica.

Cale bună!

Informații generale

Cum se folosește ghidul?

La începutul fiecărui traseu, veți citi o scurtă descriere a unei zonei istorice, din cele șapte, precum au fost împărțite de către echipa noastră, de ex. Bucovina, Țara de Sus, Terra dacica etc.

La capitolul *Cazări și Infrastructură* veți găsi informații despre posibilitățile de cazare și despre drum. Pictogramele folosite vă vor ajuta să găsiți mai repede ceea ce căutați.

Menționarea cazărilor este în ordinea în care ele apar pe traseu. Informațiile despre posibilitatea de cazare includ relația preț-calitate, în funcție de facilitățile puse la dispoziția călătorilor (mașină de spălat haine, bucătărie etc), eventuale modificări de preț pentru anul curent, adrese și date de contact. Este bine de știut că pe lângă pensiuni și hoteluri, vor oferi cazare și familiile din sate sau orașe, lucru important de reținut mai ales în zonele rurale în care turismul nu este atât de dezvoltat. Cazările la localnici apar în ghid cu un număr de telefon la care trebuie sunat în prealabil (cel puțin cu o zi înainte) și cerut posibilitate de cazare pe număr de persoane. Persoana este cea desemnată explicit pentru această misiune.

Sub titlul *Notă* am inclus la fiecare capitol o scurtă descriere narativă a traseului.

Info – este numele subcapitolului în care sunt grupate informații despre obiectivele turistice și cultural-istorice. În căsuța cu harta profilului de altitudine se pot găsi simboluri ce țin de infrastructură, distanța dintre cazări, puncte GPS importante. Lângă titlul fiecărei etape figurează durata în ore necesară pentru parcurgerea traseului respectiv. La fiecare traseu este și harta acestuia pe care regăsim cifrele de lângă numele localităților menționate în descrierea narativă (*Notă*). Harta vine în ajutorul celor care încă țin la orientarea în stil clasic cu hartă și busolă.

Explicația semnelor

Pensiune	Bar	Bancă	Autobuz	Belvedere	Magazin
Hotel	Apă potabilă	Medic	Aeroport	Cazare gospodărie	Poliție
Restaurant	Internet	Poștă	Biserică	Farmacie	Obiectiv turistic
Camping	Informații	Tren	Trecătoare	Suveniruri	

Infrastructură

Pentru fiecare localitate care este amintită în drumul nostru, lucrurile importante sunt prezentate în lista de mai jos. În localitățile mici există legături de autobuz și tren, dar de cele mai multe ori o singură dată pe zi. Magazinele marcate sunt de obicei, magazine mixte, rurale.

Farmaciile sau punctele medicale vor fi accesibile cu un anunț în prealabil pentru că majoritatea au program scurt. Izvoarele marcate au în principiu apă de munte, potabilă și sunt de cele mai multe ori amenajate, altfel se poate procura apă de la localnici.

Marcajele drumului: bornă kilometrică din andezit, săgeată portocalie și albă, logo Via Transilvanica, indicatoare la intersecții și treceri de pietoni, indicatoare cu alte specificații.

Aproape fiecare sat are propriul hram al bisericii, care de obicei este o zi de sărbătoare în rândul localnicilor. La aceasta se mai adaugă sărbători religioase care sunt păstrate și celebrate cu sfințenie, mai ales prin pauza de la muncă, de către țăranii români. În satele mai mici, pe timp de sărbătoare religioasă, magazinul satului poate fi deschis doar câteva ore pe zi, față de modul normal de funcționare. Se recomandă informarea asupra programului de funcționare a acestora direct de la localnici.

Listă sărbători/ zile libere 2021:

- 1 ianuarie, 2 ianuarie – Anul Nou
- 24 ianuarie – Ziua Unirii Principatelor Române
- 30 aprilie (vineri) - 5 mai (luni) – Paștele Ortodox
- 1 mai – Ziua Muncii
- 23 iunie (duminică) – 24 iunie (luni) – Rusalii
- 1 iunie – Ziua Copilului
- 15 august – Adormirea Maicii Domnului
- 30 noiembrie – Sfântul Andrei
- 1 decembrie – Ziua Națională a României
- 25 decembrie – 26 decembrie – Crăciunul

În fiecare nouă zonă geografică sau istorică, experiențele culinare pot fi de foarte mare efect de aceea este potrivit de specificat în prealabil dacă se preferă mâncare locală. În zonele de munte și de șes, găsim aproape întotdeauna cașul și urda proaspătă de oaie, pe care ciobanii ni le oferă din când în când, însă noi recomandăm ca acestea să fie plătite pentru a încuraja dezvoltarea turistică și în rândul lor.

Mai multe informații despre acestea se vor primi la fața locului.

Durata traseului

Orele de mers sunt specificate în subtitlul fiecărei etape de traseu, adăugând o marjă de eroare de +/- 30 minute, în funcție de teren, de condiția fizică proprie și de starea vremii.

Durata a fost calculată pentru o viteză medie de 3-4 km/oră.

Drumeția pe VT

Drumul VT oferă o trăire cât se poate de reală, care îl pune pe călător în situații noi, care nu ar putea fi trăite în alt context. Lucrul care face parcurgerea acestui traseu atât de specială este faptul că drumețul se îmbogățește, nu material, ci spiritual și cultural, datorită experiențelor personale noi pe care le va dobândi și a tuturor poveștilor care îi vor fi împărtășite de noii prieteni de drum. Din punct de vedere cultural, călătorul va avea ocazia să fie purtat într-un mod unic, atât prin istoria României, cât și prin realitatea modernă. Astfel, acesta va avea acces la o abordare diferită față de clișeele și stereotipurile cunoscute și va avea ocazia să experimenteze natura într-un mod veritabil, din Obcinele Bucovinei, pe lângă munții Călimani până la depresiunile ce duc la portul Dunării.

Ghidul proiectului Via Transilvanica oferă cât mai multe detalii despre rețeaua de cazări din zonele prin care trece traseul și posibilitățile pe care acestea le asigură.

De asemenea, drumul dispune de o semnalizare foarte bună, care oferă călătorului o experiență sigură și care reduce șansele de rătăcire în afara traseului. În caz contrar, așteptăm sugestii la contactul de pe paginile Tășuleasa Social și/sau Via Transilvanica.

Cu bicicleta pe VT

Via Transilvanica poate fi parcursă și pe bicicletă sau călare. Pe bicicletă se pot face recomandări deja pentru traseele marcate existente și se pot oferi câteva sfaturi.

Pe parcursul lucrărilor în următoarele porțiuni ale traseului se vor adăuga trackuri gps, descrieri de traseu și recomandări noi.

În ceea ce privește imaginea generală de biking pe VT, în baza unor testări ale traseului de către o echipă a organizației noastre, avertizăm amatorii de mountainbiking că anumite trasee din VT sunt extrem de dificile și potrivite unor bicicliști cu bună experiență și condiție fizică.

Traseul „Bucovina” este unul care necesită echipament MTB, recomandarea unor bicicliști experimentați pe VT ar fi un MTB cu suspensie față-spate și cască de protecție. După etapa Bucovina traseul va deveni mai blând și suspensia pe spate va fi doar o chestiune de alegere personală. Cauciucuri de minim 2.1, dar nu strică un 2.25-2.3. Frâne pe disc cu discuri de 180 față/spate o să ușureze deplasarea, însă merg și discuri mai mici, dar cu atenție mai mare.

Echipamentul mai trebuie să conțină: trusă de prim ajutor și trusă de prim ajutor/reparații bicicletă (pompă, cameră, kit de pană, etc.) Îmbrăcăminte adecvată fiecărui sportiv, haină de ploaie și echipament specific pentru MTB, sau ce este comod fiecărui biciclist. Acest traseu, este unul care necesită pushbike într-un procent de 75% de la Putna până la Vatra Dornei, iar de la Vatra Dornei până la Lunca Ilvei devenind mai puțin dificil.

Bagajul va fi la latitudinea fiecărui biciclist, în funcție de câte zile și-a propus pe Via Transilvanica. Între 2-3 zile rucsacul ar trebui să fie de 5-7 kg, iar pe o perioadă mai lungă va fi nevoie de un bagaj mai greu. Greutatea bagajului/rucsacului, influențează enorm de mult deplasarea biciclistului, mai ales în zonele muntoase/deluroase. Din acest motiv există și opțiunea de mașină însoțitoare care să care bagajele de la o cazare la următoarea, oferind libertatea bicicliștilor de a pune în spate doar strictul necesar pe un traseu de o zi. În alte cazuri sau lipsă de mașină/șofer/însoțitor, nu strică încercarea de a întreba la pensiunea sau locul de înnoptare dacă nu se găsește o persoană care să ducă bagajele la următoarea cazare, contra cost.

Bicicleta electrică este și ea utilizabilă pe Via Transilvanica, cu toate că un traseu pe bicicletă e mai lung decât unul de drumeție, însă locuri de încărcare a acumulatorilor se vor găsi la fiecare cazare propusă pentru drumeți sau în fiecare localitate mai mărișoară.

Pe traseu există câteva centre de închiriere e-bike, dar acolo se vor efectua ture circuit cu sau fără ghid.

Pe traseele cu dificultate mai mare bicicleta electrică poate să fie un chin, mai ales acolo unde procentul de pushbike este mare sau acolo unde se formează insule întregi de noroi, care vor încetini înaintarea.

Astfel, informarea despre starea vremii este impetuos necesară, pentru că dacă plouă, în zonele montane și de deal pot fi noroaie care pot face traseul imposibil de parcurs. În astfel de cazuri se evită zonele noroioase sau se revine pe traseu când acesta este uscat.

Cu toate că avertizările și recomandările par mai amenințătoare, traseul pe bicicletă poate fi o experiență de neuitat, o provocare demnă de ținut minte și o aventură minunată cu oameni faini și bucovineni ospitalieri pe partea de Bucovina, dar mai departe devine o plimbare plăcută pentru cei care preferă mișcarea cu bicicleta.

Alte recomandări pentru bicicliști

Perioada ideală de bicicletă pe Via Transilvanica trebuie aleasă în funcție de temperaturi, de lumina din timpul zilei și de posibilitățile de cazare. Deocamdată nu recomandăm bicicleta pe timp de iarnă din cauza dificultății traseului în caz de zăpadă și a lipsei ofertelor de cazare în sezonul de iarnă. Cele mai potrivite perioade ar fi lunile mai - octombrie, cu seri și dimineți răcoroase, dar nu trebuie să uităm faptul că în zonele muntoase, vremea tinde să fie capricioasă și schimbătoare. Informarea asupra vremii în prealabil este necesară. Dacă înainte cu câteva zile de a începe biciclitul pe traseu a plouat, recomandăm un calcul de 2-3 ore marjă de eroare față de timpul sugerat în acest ghid, din cauza zonelor noroioase care iau mai mult timp de parcurs.

La fel recomandăm călătoria pe timp de zi, atunci când ziua este mai lungă, în acest fel evităm situațiile periculoase (de exemplu: animale sălbatice, rătăcirii sau accidentări). Cu un echipament potrivit, temperaturile nu ar trebui să constituie o problemă (vezi lista de echipament).

Deocamdată, sugestia noastră ar fi ca traseul să fie parcurs în echipă, de doi sau mai mulți oameni drumeți, datorită faptului că traseul este nou și unele zone sunt destul de sălbatice.

Prietenul cel mai bun al omului, câinele, poate fi un partener ideal de drumeție/călătorie cu excepția zonelor în care întâlnim stâne și care sunt destul de dese. Singura recomandare pe care o avem în aceste cazuri este lesa pentru câinele propriu (pentru a fi ținut cât mai aproape de stăpân) și atenționarea ciobanului să-și retragă câinii. Totodată,

la trecerea pe lângă stâne recomandăm un comportament prietenos față de câinii care latră și comunicarea cu ei. Dacă aceste lucruri nu funcționează, se pot folosi diferite îndemnuri. Cele mai eficiente sunt: „TIE LA OI!!!!!!” sau „CHEAMĂ-ȚI CÂINII!”. Totuși, pentru persoanele care se tem de câinii de stână, recomandăm și spray cu piper, aparat cu ultrasunete sau alte unelte/modalități de alungat animalele.

Este de dorit, în general o condiție fizică medie/bună pentru a putea parcurge Via Transilvanica pe bicicletă, iar în zona Bucovina una bună/excelentă, și se va ține cont de un echipament potrivit, în perioadele foarte calde de hidratarea corectă și în cele ploioase, de protejarea corespunzătoare, pentru că știm că deshidratarea duce la probleme de tensiune/circulație, iar expunerea la temperaturi joase, la răceli și gripă.

Planificarea rutei

Via Transilvanica este împărțită în șapte regiuni istoric-culturale: Bucovina, Ținutul de Sus, Terra Sicularum, Terra Saxonum, Valea Mureșului, Terra Daco-Romana și Valea Cernei. Traseul se mai împarte și în cele zece județe pe care le străbate: Suceava, Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita, Brașov, Sibiu, Alba, Hunedoara, Caraș-Severin și Mehedinți.

Ciclistul poate să-și aleagă să parcurgă un județ sau să își configureze un traseu de câteva zile. Desigur, alegerea de a parcurge întregul traseu nu este exclusă.

Orientare: traseul VT este marcat în culorile specifice: portocaliu și alb (săgeată portocalie pentru direcția Drobeta Turnu-Severin și albă pentru direcția Putna).

Marcajul specific este un T portocaliu, într-un cerc de aceeași culoare, pe un fundal alb. Trecerile de drumeți (pietoni) vor fi semnalizate cu tăblițe specifice, la fel ca avertismentele întâlnite pe traseu. La fiecare kilometru, o bornă kilometrică din aneazit, cu logo-ul VT și o sculptură (realizate de sculptori studenți) ne va arăta kilometrul la care ne aflăm și faptul că suntem pe drumul cel bun. Mai sunt la dispoziția bicicliștilor și track-ul gps, google pe site www.viatransilvanica.com sau aplicația mobile ce se descarcă gratuit.

Accesul la traseul VT va fi posibil și prin călătoria cu avionul (cele mai apropiate aeroporturi se află în: Suceava, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș, Brașov, Sibiu, Timișoara), mașină proprie, tren sau autobuz, până la anumite puncte de la care se continuă traseul în direcția dorită.

Pe jos, pe bicicletă sau călare - aceasta este descrierea oficială a modalității de parcurgere. Pe bicicletă, traseul este recomandat pentru mountainbiking, călătorul fiind nevoit să treacă prin regiuni muntoase sau accidentate (de off-road). Asfaltul va fi prezent în unele locuri, dar foarte rar. Este de la sine înțeles că folosind bicicleta, timpul necesar parcurgerii traseului va fi mai scurt, înjumătățindu-se față de cel parcurs pe jos (aprox. două săptămâni și jumătate).

Ideal ar fi ca programul să înceapă dimineața de la ora 8 pentru a nu depăși marja de eroare a orelor date pe traseu, pentru a putea descoperi peisajele din jurul nostru și a savura mai bine pauzele. Este obligatorie părăsirea cazării după o singură noapte, pentru a lăsa loc liber eventualilor drumeți care urmează să ajungă la aceleași cazări. Recomandăm citirea fiecărei descrieri de traseu înainte de a porni spre parcurgerea acestuia și programarea din timp a cazărilor și meselor propuse în ghidul prezent.

Costurile vor acoperi un minim de cheltuieli pentru serviciile oferite de micro-investitorii locali sau de localnicii-gazde și vor fi de aproximativ 40-80 lei/persoană, pentru cazare, și 20-40 lei pentru o masă. La majoritatea cazărilor se oferă

și un mic dejun tradițional și cina poate fi comandată în prealabil, iar pe parcursul drumeției de peste zi, se pot face cumpărături din magazinele locale sau se poate lua masa în orașele mai mari, care dispun de restaurante.

Lista recomandată de echipament

☐ Bicicletă în stare tehnică cât mai bună	☐ Baterii
☐ Trusă de reparații bicicletă (pompă, cameră, kit de pană)	☐ Încărcător/ baterie externă
☐ Cască de protecție	☐ Prosop sport (ușor)
☐ Rucsac mic	☐ Gel de duș (în flacon mic)
☐ Haină de ploaie	☐ Periuță și pastă de dinți
☐ Haine potrivite sezonului (polar, geacă puf)	☐ Ochelari de soare, pălărie de soare, cremă de soare cu SPF mare
☐ Tricouri super-dry	☐ Trusă medicală (pansamente, plasturi, magneziu/anti-cârcel, antihistaminice, anti-dureri, cremă picioare, dezinfectant și medicamente personale)
☐ Pantaloni de bicicletă	☐ Spray țânțari/ insecte
☐ Pantaloni scurți	☐ Spray cu piper (pentru animale sălbatice și câini)
☐ Șosete trekking (super dry)	☐ Chibrituri
☐ Încălțăminte confortabilă ușoară (pentru eventuale vizite în jur), opțional	☐ Documente importante (buletin/ pașaport, card de sănătate, contact de urgență)
☐ Încălțăminte bicicletă	
☐ Sticlă pentru apă (camelback sau altele ușoare)	
☐ Briceag/ Brișcă	
☐ Frontală	

Numere de urgență

112 - numărul național de urgență

0-SALVAMONT - 0725 826 668 - Dispeceratul Național Salvamont

Sistemul de alertare accident montan:

1. În caz de urgență, sună la următoarele numere de telefon: 112 - Inspectoratul pentru Situații de Urgență; 0-SALVAMONT - Dispeceratul Național Salvamont, adică 0725 826 668. Operatorul de la Dispeceratul Național Salvamont va prelua apelul și îl va dirija formației Salvamont în a cărei rază de responsabilitate vă aflați.
2. Conținutul apelului de alarmare:
 - datele personale ale celui care alarmează;
 - natura accidentului sau a evenimentului (accidentat, bolnav, rățăcit);
 - datele de identificare ale victimei;
 - locul și ora producerii evenimentului și numărul persoanelor afectate.

După aceste etape se așteaptă în zona cu semnal, apelul de verificare a veridicității anunțului.

3. După apelul de alarmare:
 - stai în zona cu semnal telefonic;
 - adăpostește și protejează termic accidentatul;

- observă starea funcțiilor vitale ale accidentatului;
- grupurile sau persoanele rătăcite vor sta în zona cu semnal de unde au apelat.

Codul de semnalizare internațional în caz de alarmă:

- semnalele emise în caz de pericol: luminoase, vizuale și acustice. Se lansează câte șase semnale (un semnal la 10 secunde, timp de un minut, după care se face pauză un minut);
- pentru răspuns se utilizează trei semnale pe minut (un semnal la 20 secunde) urmate de un minut de pauză;
- se continuă semnalizarea până la sosirea ajutorului.

Informații utile

Programul propus de funcționare corespunde anului 2021, fiind posibile schimbări, mai ales în ceea ce privește cazările, care sunt deschise în funcție de sezon.

Farmacii: Recomandăm achiziționarea medicamentelor necesare din localitățile/orașele mai mari, farmaciile din zonele rurale având un program mai restrictiv și dotări mai simple.

Poliția: În România există patru tipuri de unități: Jandarmeria, Poliția Locală, Poliția Rutieră și Poliția Națională.

Bănci/bancomate: Plata cu cardul este exclusă în zonele rurale (la pensiuni/localnici), însă în reședințe de comune, putem găsi bancomat pentru a ridica bani. Recomandăm aceste servicii tot în localitățile/orașele mai mari.

Internet: În rețelele naționale de telefonie mobilă, internetul are o viteză de lăudat, România fiind pe locul 5 în topul țărilor cu cel mai rapid internet din lume. Totuși, lipsa de semnal duce și la lipsa de internet. Puteți găsi WI-FI în câteva pensiuni rurale, drumețului îi este indicat să întrebe gazdele despre acest detaliu.

Telefonie: Prefix România +40

Roamingul funcționează după tarifele, termenii și condițiile Statului European, detalii și tarife la următorul link: https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/internet-telecoms/mobile-roaming-costs/index_en.htm

În unele locuri, ferite de lume, este posibil să nu fie semnal telefonic sau GPS. În caz de pericol nu ezitați să căutați un loc cu semnal în locuri aflate mai la înălțime.

Magazine: Rurale, în afara zilelor de sărbătoare națională sau religioasă, de obicei, au un program scurt înainte de prânz și unul scurt după prânz.

Apelul de urgență: 112 este apelul internațional (posibilitate de convorbire în mai multe limbi).

Bășicile

Chiar dacă nimeni nu va fi iertat de bășici, cu următoarele sfaturi, se pot reduce apariția lor: frecarea ar trebui prevenită și evitată prin strângerea bocancilor fix pe picior și prin menținerea picioarelor uscate. În pauzele de odihnă, ar fi potrivită scoaterea bocancilor și a șosetelor pentru a lăsa picioarele să respire și să se usuce. Folosirea unor noi perechi de șosete, uscate, ar fi ideală. Cele umede se agață cu ajutorul acelor de siguranță pe rucsac pentru a se usca. Dacă acestea sunt șosete speciale de trekking, se vor usca într-un timp foarte scurt. Nu sunt indicate cele din lână sau bumbac 100%.

Pâraiele de munte, reci, pot fi foarte reconfortante, dar atenție: piciorul umed este întotdeauna mai predispus la bășici decât cel uscat! La primul semn de disconfort (de bășică) se aplică mai multe rânduri de leucoplast sau plasturi pe locul sensibil, pentru a evita în continuare frecarea. Dacă s-a format o bășică, aceasta se sparge doar dacă deranjează semnificativ mersul. Se folosește un ac sau o forfecuță de unghii (risc de infecție - se dezinfectează instrumentul) și se fac două găuri pentru a se putea scurge tot lichidul. NU se îndepărtează pielea de pe bășică nici într-un caz!! Se acoperă cu mai mulți plasturi sau cu unul special. În toate cazurile, rana se protejează de riscurile de infecție și se menține curată. Foarte folositori sunt și plasturii speciali pentru bășici. În cazul în care plasturele se desprinde în mod repetat, acesta poate fi fixat cu ajutorul unor fâșii de leucoplast.

Hidratare și hrană

Hidratarea este foarte importantă atât pe parcursul drumeției, cât și după încheierea acesteia. Recipientul de apă se va umple în mod repetat în punctele indicate cu semnul de izvor sau apă potabilă (din prima parte a prezentării traseului). Întotdeauna este de preferat să aveți mai multă apă decât mai puțină, mai ales când este foarte cald. În unele părți sunt mai puține localități de-a lungul traseului, ceea ce înseamnă și mai puține surse de apă. Apa și proviziile ar trebui să fie calculate în funcție de informațiile din descrierea traseului.

Se recomandă o gustare ușoară (baton energetic, fructe, pâine) în cazul în care etapa este mai lungă.

Magneziul se ia de preferat dimineața, înainte de începerea drumeției, în fiecare zi. Acesta ajută la prevenirea crampelor musculare și a tendinitelor.

La majoritatea pensiunilor recomandate, cu un anunț/comandă în prealabil, puteți beneficia de o hrană caldă (cină/mic-dejun), cu valoarea între 20-40 lei/masă. Sugerăm drumeților să se intereseze de bucatele tradiționale din zona în care se află și să încerce să le deguste. Vinurile și țuicile locale pot fi pe placul multora, dar nu al tuturor. Cu toate acestea, pot fi o experiență interesantă la sfârșitul traseului parcurs sau al zilei.

Posibilități de înnoptare

Via Transilvanica este un proiect născut în 2018, motiv pentru care încă nu s-a dezvoltat o rețea de cazări pentru drumeți în stilul celor de pe Camino de Santiago, din Spania. Se poate, însă, înnopta în casele localnicilor dispuși să ofere cazare, care vor avea o cameră pregătită pentru drumeții obosiți. Toate familiile din comunitățile străbătute de traseul nostru, vor fi informate despre ce înseamnă VT. Cazările peste noapte pot fi o oportunitate pentru aceștia să se dezvolte din punct de vedere agroturistic.

Mai sunt câteva pensiuni de-a lungul drumului, care oferă camere cu mai multe paturi în regim hostel (mai multe persoane într-o cameră) sau case parohiale bucuoroase să adăpostească drumeți din toată lumea. Prețurile la casele țărănești (cu un anumit standard de curățenie și confort) sunt între 40-60 lei/persoană, iar mâncarea (opțională) între 20-40 lei/persoană. La pensiuni, prețurile pot fi mai ridicate din cauza serviciilor oferite (mașină de spălat, uscător, Wi-Fi etc) și anume între 60-80 lei/persoană, iar la casele parohiale aceleași prețuri. Vor fi locuri unde se găsește termenul de „donativ” la preț. Acesta înseamnă că drumețul va lăsa drept răsplată atât cât dorește.

Câinii și animalele sălbatice

Pe traseul nostru vom putea surprinde animale domestice sau sălbatice la fiecare pas, fie prin satele tradiționale, fie pe plaiurile cu pășunat sau prin păduri, animalele vor fi prezente, chiar dacă noi nu le observăm întotdeauna.

Câinii domestici de la gospodăria sunt de obicei legați sau în curte, aceștia nu reprezintă un pericol atâta vreme cât latră la noi de după gard și nu le invadăm teritoriul.

În general câinele atacă dacă se simte amenințat, el își face datoria de păzitor al casei/curții sau stânei prin lătrat.

Câinii de stână pot reprezenta un pericol pentru cei neprietenoși cu cel mai bun prieten al omului, dar există mijloace de apărare sau evitare a conflictului cu aceștia.

Unul din aceste mijloace este ocolirea teritoriului pe care îl apără, atunci când este posibil. Mai recomandăm folosirea unui limbaj prietenos, care, de cele mai multe ori, îi calmează, sau apelarea la cioban să își cheme câinii. În acest ghid încercăm să susținem o abordare mai prietenoasă cu aceștia, în multe zone învățând cum și ce se strigă la ei ca să se potolească. Mai sunt recomandate spray-uri, petarde, fluier sau bețe, dar echipa noastră nu a fost nevoită să folosească niciodată, niciunul dintre aceste mijloace. Și să nu uităm: frica este cel mai mare dușman al câinelui!

Ce facem dacă ne întâlnim cu ursul?

Trebuie să știm că orice s-ar întâmpla, nu ursul este responsabil, ci omul, pentru că noi suntem cei care dispunem de conștiință, gândire și planificare. Începând cu asta, nu putem trata situația ca și cum tratăm o situație conflictuală cu un alt om.

Accentuăm faptul că omul nu se găsește printre soiurile de hrană ale ursului și omul nu este atacat de urs cu intenție prădătoare. Intenția de atac nu este una de hrană sau de teritoriu, ci mai degrabă o intenție ce este cauzată de sentimentul de frică, este un mecanism de apărare agresiv cu intenția de asigurare a perpetuării speciei proprii sau cea a puilor lui. Totodată, există indivizi care pot ataca din cauza unor influențe negative externe (dezorientare, boală, rănire) și pot avea o atitudine agresivă, nefirească față de om.

Specialiștii ne mai confirmă că din punctele de vedere mai sus menționate, fiecare întâlnire cu ursul este unică, nu există o rezolvare de tipar și de asta, rezolvările trebuie să fie în funcție de situație.

Așadar, omul dacă are capacitatea de a învăța, planifica și a gândi logic, dacă vede un urs, trebuie să acționeze gândindu-se la dreptul acestuia de a exista și să nu uite de acceptanță și coexistență.

Una dintre cele mai bune soluții de prevenire este drumeția/excursia în grupuri și să evităm liziera deasă. Dacă totuși suntem singuri în natură, trebuie să dăm de știre despre prezența noastră mediului înconjurător cu ajutorul unor surse de zgomot (clopoțel, fluier, cântec...) Observatoarele de vânătoare, bârlogurile și cadavrele de animale trebuie evitate, pe cât posibil. Nici într-un caz și sub nicio formă să nu rămână hrană după noi, fiindcă resturile de hrană atrag animalele sălbatice. Acest lucru este valabil atât pentru camping cât și la pauzele noastre din natură. Ursul identifică hrana artificială cu omul, și din această cauză se întâmplă multe conflicte. Puii de urs se vor evita întotdeauna, chiar dacă se pare că sunt singuri. O ursoaică nu își lasă puii niciodată și dacă ne vede în apropiere, sigur va ataca.

Via

Atentie la ursi dupa Inserarea!
Beware of bears after sunset!
Via Transilvania

Una din formele de bază ale evitări, care este eficientă în 95% din cazuri este vorbitul și zgomotul făcut în timpul drumeției. Ursul părăsește acel teritoriu dacă percepe prezența omului.

Ce facem dacă l-am văzut?

Să respectăm animalul, să menținem distanța de circa 30 metri și la atenționarea acestora (lasă urechile pe spate, suflă sau scrâșnește din dinți) să ne îndepărtăm.

Dacă se ridică în două picioare, ce se întâmplă?

Ursul care se ridică în două labe este doar curios, ca omul care se ridică în picioare. În acest caz, putem să-l atenționăm că suntem oameni prin vorbire și mișcări lente. El are o vedere mai slabă decât auzul, de asta este important să vorbim încet și ușor. Să nu avem un comportament amenințător în niciun caz. Nu e voie să aruncăm în el cu pietre sau lemne sau nimic, fiindcă se va simți amenințat și cresc șansele comportamentului agresiv din partea lui. Poate să se simtă iritat și din cauza fotografierii, mai ales la sunetul aparatelor foto noi, fiind sunete neobișnuite pentru ei. Trebuie doar observat comportamentul animalului și retragerea ușoară.

Dacă auzim doar ceva sunete despre care credem că sunt de la urs, ce trebuie să facem?

Să rămânem calmi, fiindcă ursul va părăsi teritoriul dacă percepe prezența omului. Trebuie să semnalăm prezența prin sunete care cresc treptat în intensitate. Dacă zgomotele ursului par apropiate, trebuie să ne deplasăm în direcția opusă acestuia, animalul va auzi sunetele care se îndepărtează și nu le va urma. Să ne păstrăm calmul pentru că după cum am mai zis, ursul european nu consideră omul o pradă. Comportamentul acestuia de apărare sau de amenințare este cauzat de frică sau pentru că el se simte amenințat. Excepție sunt indivizii care au fost crescuți de om, răniți sau muribunzi.

Putem să ne apărăm de urs?

Putem folosi sprayul de urși ca autoapărare în fața animalelor sălbatice. Acesta se poate folosi și împotriva câinilor de stână. Este mai mare decât un spray normal de gaz, este eficient la o distanță de 6-10 metri și se poate folosi de mai multe ori. Nu este garantată eficiența acestuia în orice condiții meteorologice și în orice situație de apropiere.

Cum poți să îți păstrezi calmul?

Nu poți să rămâi calm, nici după zece întâlniri cu ursul, dar să gândim și să ne pregătim teoretic în funcție de cele de mai sus se poate.

Și dacă atacă?

Ursul atacă doar atunci dacă este provocat. De exemplu dacă este enervat de un câine și apoi câinele merge la stăpân pentru protecție. Atacă și dacă este surprins și pus la colț sau dacă este deranjat de la hrană. Poate să atace și să fie extrem de periculos dacă înainte a fost rănit sau speriat pentru vânătoare. Ursoaica atacă să își ocrotească puii. Pe lângă asta, sunt periculoși urșii care sunt în ultima fază de rabie, deci sunt bolnavi, atunci când aceștia nu se mai tem de om, acestea sunt cazuri rare sau cei care sunt obișnuiți cu omul prin hrănire.

Dacă ursul va vedea omul ca pradă sau ca pericol, din diverse motive, acesta îl va nimici, pentru că are toate resursele pentru acest lucru. Pentru urs, omul ar fi cea mai ușoară pradă. În unele cazuri mai excepționale ursul poate să pornească un atac fals, ca să alunge elementul nedorit, dar acesta, în general nu se întâmplă prin contact fizic. Și în aceste cazuri, cel mai important este să ne păstrăm sângele rece. Nu te lupta niciodată cu ursul, pentru că în toate cazurile el va învinge!!!

Specialiștii sloveni ne sfătuiesc să rămânem locului, să ne punem pe burtă cu mâinile la ceafă și să încercăm să stăm atât de liniștiți cât putem. Înainte să ne ridicăm, trebuie să ne asigurăm că ursul a plecat din apropiere – nu este garantat că această tehnică funcționează, neavând surse care să fi experimentat acest lucru.

În niciun caz nu încerca să fugi din fața lui, pentru că așa doar trezești instinctul de vânătoare al ursului și acesta este oricum un alergător mai bun decât tine. La lungă distanță pe teren drept poate să fugă cu o viteză de 50 km/h.

Urcatul pe un pom este o soluție puțin mai bună decât fuga, dar și așa este o soluție slabă pentru că ursul se cațără mai bine ca noi. Doar atunci poți să fugi dacă ai doar câțiva pași până la mașină, de exemplu.

Ce facem cu câinele? Să îl ținem legat?

Da, câinele se ține în lesă, în fiecare caz, o lesă mai lungă, să aibă și libertate de mișcare, dar și control.

Câinele nu are șanse față de urși, doar îl irită și enervează. Dacă lăsăm liber câinele, acesta poate chiar să conducă/atragă ursul la noi.

Țânțarii, căpușele și alte insecte

Dacă dorim să o luăm la pas după o perioadă mai umedă, ploioasă, ne vom confrunta cu o altă problemă, neplăcută și dureroasă: cu țânțarii!

După o lună și jumătate de ploaie, în luna iulie, echipa noastră a pornit la drum pe o căldură năucitoare, perioadă care a atras milioane de țânțari în zonele întunecate și mai răcoroase cum ar fi pădurile.

Traseul nostru parcurge deseori și zone de pășunat, cu stâne de oi, acest lucru însemnând și faptul că vom găsi căpușe acolo pe unde umblă oile.

Recomandarea noastră este ca dimineața, înainte de drumeție, să folosim prima dată un strat protector de cremă de soare și apoi unul împotriva insectelor, la farmacie găsim *Autan* împotriva țânțarilor, a căpușelor și a altor insecte. Aceste straturi protectoare se vor reînnoi după recomandarea de pe ambalajul produselor.

(Menționăm că porțiunea mai sus descrisă despre întâlnirea cu ursul este parțial un articol tradus de pe pagina online a ziarului Transindex, semnat de G.L.)

O poveste despre Carnetul Drumețului

Drumul Via Transilvanica este o călătorie pe care fiecare și-o va aminti în felul propriu, autentic, ceea ce înseamnă că este o poveste care se rescrie cu fiecare nou drumeț care parcurge traseul. Am vrea totuși să existe un limbaj comun al amintirilor noastre pe Via Transilvanica, o colecție de memorii care să surprindă acest drum, cu fiecare regiune și fiecare etapă, fiecare atât de specială și diferită. O colecție de memorii a noastră, a tuturor.

De aceea am creat *Carnetul Drumețului*, o carte mică unde drumețul să poată aduna ștampilele specifice fiecărei etape pe care o finalizează cu bine (etapă = o zi descrisă în ghid). Aceste ștampile sunt personalizate locurilor, iar drumeții pot merge la locațiile specificate în lista punctelor unde ele se distribuie (vezi la descrierile etapelor), unde prezentând carnetul, acesta va fi ștampilat la poziția corespunzătoare, cu ștampila etapei respective.

E simplu. Acest carnet va putea însoți drumețul în călătoria sa, fiind o reprezentare vizuală a kilometrilor parcurși și un suvenir cu sens ulterior, unul care așteaptă să fie completat de toate ștampilele Via Transilvanica. Un suvenir care ne cheamă pe căările neumbrate, dar și prin locurile care ne-au marcat deja de-a lungul acestui drum.

Carnetul poate fi achiziționat de pe site-ul Magazinului Oficial Via Transilvanica shop.viatransilvanica.com și din câteva locuri de pe traseu:

- Putna - Beautiful Market (magazinul de la benzinăria din fața intrării la mănăstirea Putna)
- Pasul Mestecăniș - Mini-marketul de sub Restaurant Mestecăniș
- Piatra Fântânele - Tășuleasa Social (tot aici veți găsi și alte produse VT)
- Lupeni - Barangoló Panzió (recomandarea de cazare din ghid)
- Saschiz - Tei la 70 m de Biserica Fortificată chiar pe VT
- Mediaș - Friends - Magazin și Tasting Bar Specializat de Vinuri și Cafea

Listele cu locurile unde găsiți ștampilele Via Transilvanica le puteți vedea împărțite pe regiuni, la paginile 38 și 59.

Cale bună și la cât mai multe ștampile frumoase adunate în carnetul vostru!

BUCOVINA

Via Transilvanica pornește din Bucovina, din Putna, mai exact de la Mănăstirea Putna, unde se odihnește Sfântul Voievod Ștefan cel Mare, mănăstire pe care acesta a ctitorit-o. În nordul țării, Bucovina este o punte de legătură între Transilvania și Moldova.

Traseul de 136 km scoate la lumină zone pitorești și monumente istorice unice în lume. Din fața Mănăstirii Putna, drumul nostru o ia spre depresiunea Sucevița, trecând mai apoi prin Vatra Moldoviței, prin Obcinele Bucovinei către Pasul Mestecăniș din comuna Pojorâta, continuând agale spre Țara Dornelor îmbrățișată de munții Giumalău, Suhard și Călimani. De acolo, drumul șerpuiește pe dealuri și poieni până în Poiana Negri cu ale ei izvoare minunate, oprindu-se la Poiana Stampei, localitate care încheie traseul din regiunea istorică Bucovina.

Bucovina e țara răzeșilor lui Ștefan, oameni gospodari și „mai mândri decât aiurea un domn al unei provincii întregi„.

ATENȚIE!

Fiind o zonă sălbatică, recomandăm drumeților noștri un echipament adecvat, apă potabilă destulă și obiecte de apărare/avertizare împotriva animalelor sălbatice sau câinilor.

Din respect pentru localnici și gospodăriile acestora, rugăm drumeții ca atunci când deschid o poartă (zăvor) să o închidă la loc. Aceste „zăvoare” din lemn sunt puse de obicei pentru delimitarea locurilor unde pășunează vacile, astfel încât ele să nu fugă. Să încercăm să nu deranjăm ordinea pe care ei au lăsat-o și să trecem ca și cum nimeni nu ar fi trecut pe acolo.

Sportivii care doresc să parcurgă acest traseu cu bicicleta trebuie să știe că este un tronson extrem de dificil pentru mountain biking, multe porțiuni având nevoie de kilometri întregi de push bike. Uneori noroiul, lipsa de apă potabilă, coborârile și urcările dese și abrupte fac acest traseu o provocare maximă. Se calculează o marjă de eroare de 2-3 ore în plus față de timpul calculate, mai ales dacă este o perioadă ploioasă.

Echipamentul recomandat pentru această porțiune este: musai cască, mănuși, ochelari, echipament de MTB, multitool, powerlink, pompă, cameră/camere, petece, ulei de lanț ca minim de scule și piese de schimb. Încălțăminte: walking shoes/boots cu flat pedals. Pentru că se merge mult pe lângă bicicletă în urcare.

Traseul: bine marcat, traseu turistic cruce albastră, ușor, mare parte prin pădure, 70% pe drum forestier până la Sucevița, după care dificil, urcări abrupte și lungi, mare parte prin pădure, poieni frumoase de unde recomandăm aprovizionarea cu apă potabilă

Diferență de nivel: + 1.548 m

Locuri critice: urcare multă și abruptă la început de traseu

Peisaj: bogat în păduri, se merge pe lângă râul Putnișoara jumătate din traseu, intrarea în localitate (Sucevița) este pe un drum drept, pietruit apoi asfaltat, trecere pe lângă câteva exploatări/foste exploatări de pădure, apoi ieșire din localitate (Sucevița), care este pe un drum de asfalt (din centru circa 3 km) către Poiana Mărului, ne aflăm în obcinele adevărate..

Cazări:

Putna (574 m alt.): Mănăstirea Putna, Arhondaric, disponibil tot anul cu anunț în prealabil între orele 9:00 și 19:00 de luni până sâmbătă, camere cu 2 paturi la tel. 0230 414 288 sau 0756 639 606 (Părintele Isaac); camere cu mai multe paturi la tel. 0754 034 442 (Părintele Ieremia), preț donativ.

Sucevița (560 m alt.): **Hanul Mărioara/ Karisma Kriss**, 54 lei/persoană, posibilitate mic dejun și cină, disponibil tot anul cu anunț în prealabil la tel. 0747 771 341.

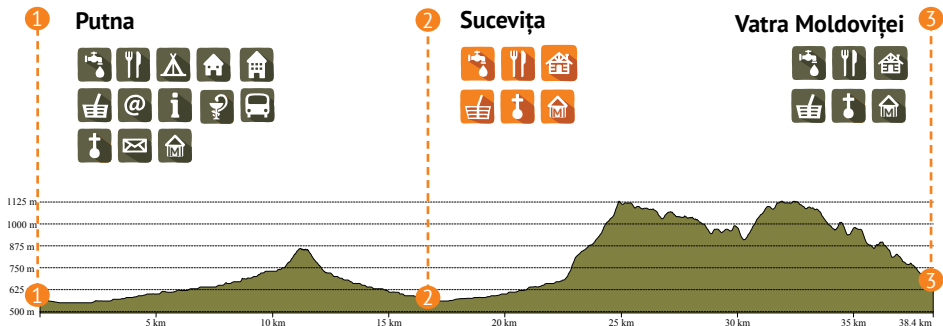
Bine de știut: La Arhondaric, Mănăstirea Putna, cazarea necesită seriozitate și o conduită eclezastică, care să respecte viața monahală. Este exclus comportamentul indecent și gălăgios, fiind o casă de oaspeți a mănăstirii pentru pelerini și nu un hotel.

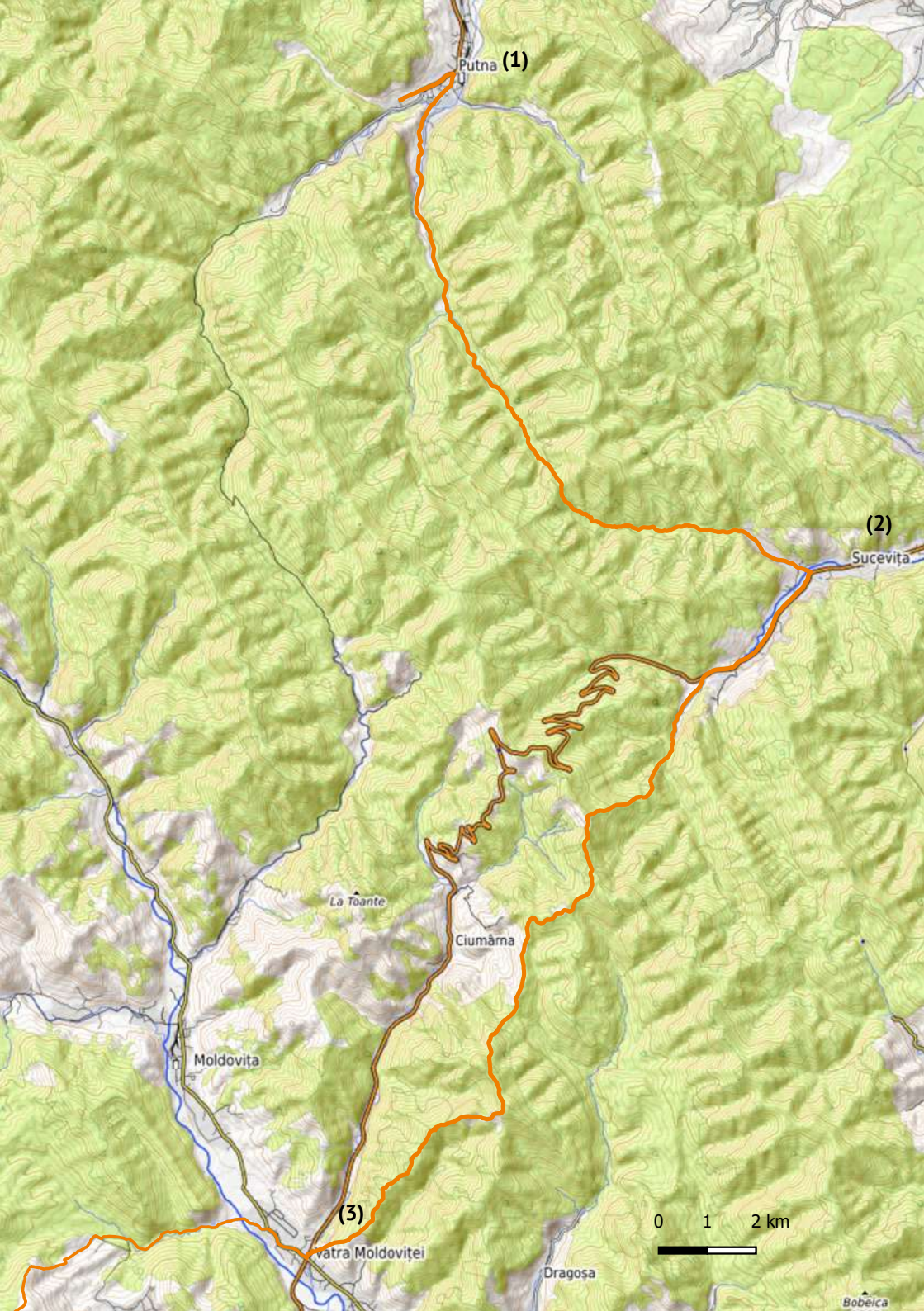
Vatra Moldoviței (620 m alt.): **Pensiunea Crizantema**, 120 lei/cameră dublă, posibilitate mic dejun și cină, disponibil tot anul cu anunț în prealabil la tel. 0745 922 447.

Pensiunea Alexandra, cazare 12 camere, 120 lei/dublă, 150 lei/triplă, posibilitate de mic dejun și cină la cerere, rezervare la 0744 301 667 (Nicoleta Crețu) sau pe site www.pensiunealexandra.ro.

Pensiunea Valcan, cu restaurant, disponibil tot anul cu anunț în prealabil la tel. 0722 419 513.

Bine de știut: Atât Putna cât și Sucevița și Vatra Moldoviței oferă multiple posibilități de cazare, pentru toate buzunarele. În cazul în care nu sunt locuri disponibile la punctul menționat, recomandăm căutarea pe internet. Este recomandat ca înnoptarea să fie cât mai aproape de traseul care trebuie parcurs.

Putna (1)

(2)

Sucevița

La Toante

Ciomârna

Moldovița

(3)

Vatra Moldoviței

Dragășă

0 1 2 km

Bobeica

Infrastructura:

Putna:

Sucevița:

Vatra Moldoviței:

Notă:

Putna (1) se află în partea de nord a județului Suceava, în Obcinele Bucovinei, având acces pe șosea și pe cale ferată Suceava – Putna. Primul aeroport se găsește la Suceava, iar din Rădăuți se găsesc mijloace de transport în comun în fiecare oră până la Putna. Pornind de la Mănăstirea Putna, traseul merge tot înainte, pe asfalt, urmărind marcajele Via Transilvanica în jur de 1 km până ce ajunge la primărie, de acolo se face dreapta, până la podețul din margine de sat, către un drum pietruit. Pe această bucată de traseu trebuie atrasă atenția asupra ruperii de pantă, care se află după borna cu siluetă umană, după trecerea pârâului, unde începe primul push bike. Nu e un drum lung, însă e foarte abrupt și dacă există și bagaj greu montat pe bicicletă, și dacă e și noroi, poate fi necesară întreruperea de călătorie. Până la trecerea pârâului, când începe urcarea în pădure, tura pe drumul forestier poate fi de vis, în jur de 6 km. Apoi se urcă cu pushbike până pe un deal împădurit, de unde începe coborârea pe partea cealaltă, spre Sucevița care e tehnică pe prima bucată și se recomandă a se parcurge pe lângă bicicletă dacă nu există experiență, până la următorul drum forestier lung, ce trece printre câteva exploatări de arbori destul de mari.

Sucevița (2) se află la poalele Obcinei Mari și este un sat de munte răsfirat, așezat de-a lungul DN17A, care leagă municipiile Rădăuți – Câmpulung Moldovenesc. Primul aeroport se găsește la Suceava, iar din Rădăuți se găsesc mijloace de transport în comun. De la Mănăstirea Sucevița, traseul se îndreaptă pe drumul de asfalt din fața Mănăstirii, urmărind să ajungă până în Poiana Mărului (circa 3 km pe asfalt până ce ajunge la Vârful Poiana Mărului). În stânga se află drumul forestier Poiana Mărului, pe unde continuă traseul, drum care nu poate fi ratat pentru că este marcat cu o tăbliță. După circa 2 km pe drumul forestier Poiana Mărului, lăsând în urmă toate casele, pensiunile și hotelurile, se ajunge la o exploatare. Trecând de aceasta, drumul o ia în dreapta față de direcția de mers, pe lângă o barieră, în stânga sus, pe un drum de TAF. Aici traseul devine mai dificil. Poate cea mai dificilă porțiune, fiindcă urcarea abruptă cu pushbike durează 1 oră -o 1oră 30 minute până în Poiana Ovăzului. Drum conduce până la ieșirea din poiană, pe marcaj VT ajungând în poiana Rija, apoi înaintând circa 3 km prin pădure până în Poiana Lupoia, tot pe culme. În cazul foarte probabil al unei întâlniri cu mai mulți dintre câinii ciobanilor, se recomandă păstrarea calmului și a distanței, mai ales că de cele mai multe ori, la vederea drumeților, proprietarii știu să îi cheme. De acolo e ciclabil cu atenție sporită la unele coborâri abrupte și la ultima urcare ce precede coborârea în Vatra Moldoviței (3), care e și ea abruptă la final.

Info:

Mănăstirea Putna – numită de către Mihai Eminescu "Ierusalimul neamului românesc" este prima dintre ctitoriile ștefaniene, fiind finalizată în 1469. Este un lăcaș monahal ortodox de călugări, unul din cele mai importante centre culturale, religioase și artistice românești. Aici se odihnește marele voievod, împreună cu mai mulți membrii ai familiei sale, între care fiul și nepotul care i-au urmat la tron. În zilele de 2 iulie (Sfântul Voievod Ștefan cel Mare) și 15 august (Adormirea Maicii Domnului) ale fiecărui an, au loc importante pelerinaje ortodoxe la care participă mii de oameni. La mănăstire se află și moaștele Sfântului Mitropolit Iacob Putneanul, al doilea mare ctitor al mănăstirii (1755) și cel care a tipărit primul Abecedar din Moldova (1755) și a înființat prima școală de la sat din Moldova (1759). De peste 550 de ani, Mănăstirea Putna este un reper duhovnicesc, istoric și cultural pentru români și pentru toți cei care vor să cunoască istoria și credința românilor. Putna are un loc unic în inimile și în conștiința românilor, pentru că aici se află mormântul celui mai mare conducător pe care l-a avut neamul românesc: Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. După Marea Unire, Regele Ferdinand se ruga la Putna, în 1920, Sfântului Ștefan: „În numele tău și al marilor tale fapte am găsit izvorul neseecat al răbdării în timpul de umilință și al curajului în timp de restriște. Insuflă-ne duhul sfintei uniri în inimile noastre, pentru ca să putem duce înaintea greaua sarcină a statului nostru întregit”.

Sfântul Ștefan cel Mare – Sfântul Voievod Ștefan cel Mare (12 aprilie 1457 – 2 iulie 1504). El a fost unul dintre cei mai importanți apărători ai creștinătății și ai Europei în fața expansiunii Imperiului Otoman. Sfântul Ștefan a ctitorit peste 30 de biserici și mănăstiri. Putna a fost prima dintre ele, ridicată pe o veche vatră sihăstrească. În 1982, sub temelie Casei Domnești din perioada ștefaniană s-au găsit osemintele „galbene și frumoase”, cu mireasmă de sfinte moaște, a cinci sihaștri care s-au nevoit aici înainte de întemeierea mănăstirii. Medicul italian Matteo Muriano scria în 1502 despre Ștefan cel Mare: „El este un om foarte înțelept, vrednic de multă laudă, iubit mult de supușii săi pentru că este îndurător și drept, veșnic treaz și darnic”. Pentru aceste virtuți, românii l-au numit

„cel bun” și „sfânt” la puțin timp după moarte. Slăvitul Voievod, „chibzuit ctitor de țară și zelos păstrător de datini”, va rămâne totdeauna în conștiința poporului ca „părinte al neamului românesc”, fiind declarat, în anul 2007, printr-un concurs național, cel mai mare român. Cronicarul Grigore Ureche: „Iar pe Ștefan Vodă l-au îngropat țara cu multă jale și plângere în mănăstire în Putna care era zidită de dânsul. Atâta jale era, de plângea toți ca după un părinte al său, că cunoșteau toți că au pierdut mult bine și multă apărătură. Iar după moartea lui până astăzi îi zic sveti (sfântul) Ștefan vodă”.

Chilia lui Daniil Sisastru – se află la un kilometru de Mănăstirea Putna și este de fapt o grotă săpată manual în stâncă - aici, conform tradiției, a trăit călugărul Daniil Sisastru înainte de construirea mănăstirii, apoi s-a mutat la Voroneț, unde a și fost înmormântat.

Mănăstirea Sihăstria Putnei – o biserică închinată Bunei Vestiri, fost schit al Mănăstirii Putna, a fost întemeiată pe vremea domnitorului Ștefan cel Mare, de un tătar încreștinat și mai apoi călugărit în obștea Putnei sub numele de Atanasie. Biserica adăpostește moaștele sfinților Sila, Paisie și Natan, care au fost ucenici ai Sfântului Iacob Putneanul.

Biserica Dragoș Vodă – cea mai veche biserică de lemn păstrată în Moldova, ctitorită în secolul al XIV de către Dragoș Vodă, cel care a întemeiat statul Moldova, ea a fost mutată de către Sfântul Ștefan cel Mare la Putna.

Mănăstirea Sucevița din Sucevița – o mănăstire de măicuțe, un monument istoric de seamă al țării noastre, este întemeiată de familia Movileștilor la sfârșit de secol al XVI-lea. Biserica „Sf. Înviere” este renumită pentru culoarea verde predominantă în pictura exterioră și pentru remarcabila scenă a Scării Virtuților.

Capela de pe Dealul Furcoi – pe acest deal de lângă Mănăstirea Sucevița a existat în vechime un schit, de aceea a fost construită recent această capela.

Angelica Flutur, cântărează de muzică populară. Născută într-o familie de huțuli din satul Ciumârna din Obcinile Bucovinei, Angelica Flutur spune prin muzică fascinantă poveste a populației care de sute de ani sălășluiește în munții din nordul României. Ea mărturisește: „În momentul debutului, în 2005, nu semănăm cu alții și nici alții nu semănau cu mine. M-am arătat lumii exact așa cum sunt și cred că în acest fel am reușit să ajung repede la inimile celor care îndrăgesc folclorul și, mai presus de asta, autenticul. În întreg repertoriul meu, am căutat să surprind cât mai fidel tradițiile și felul de a fi al huțulilor, oameni ai muntelui de origine scită, care mai întâi au fost romanizați și apoi slavizați, veniți în Moldova în secolele XVII-XVIII. Am căutat tot ceea ce s-a scris despre ei și am valorificat ceea ce știam eu despre ei, trăind printre ei și fiind una de-a lor.” Angelica, așa cum spunea chiar ea despre sine, este un om simplu, care a primit de la urșitoarea darnice la nașterea sa, un glas fără pereche.

Mănăstirea Moldovița din Vatra Moldoviței, ctitorită de Petru Rareș în 1532, este una din cele 8 monumente UNESCO. Pictura bisericii se remarcă prin temele iconografice: Asediul Constantinopolului, Arborele lui Iesei și Imnul Acatist. În muzeul mănăstirii se găsește premiul Mărul de aur, acordat de Federația Internațională a Jurnaliștilor și Scriitorilor de Turism.

Muzeul Ouălor Încondeiate „Lucia Condrea” din Moldovița poartă numele artistei care a preluat și a dezvoltat arta încondeierii ouălor. Este cel mai mare muzeu cu ouă decorate din lume, cu un număr de peste 11.000 de exponate, aranjate în 106 vitrine, dispuse pe diverse tematici, realizate în diverse tehnici, colecția situează autoarea în topul artiștilor de marcă din lume, lucrările sale regăsindu-se în marile muzee ale lumii, colecții particulare, Case Regale etc.

Mocănița „Huțulca” din Moldovița – este un trenuleț de poveste cu o locomotivă cu abur sau Diesel, care traversează un traseu pitoresc, de la Moldovița la Argel, pe parcursul a 10,5 km și reprezintă una dintre atracțiile inedite ale Bucovinei. Trenul funcționează pe o cale ferată cu ecartament îngust, folosită din 1888 și până în 2001 pentru transport de masă lemnoasă de la pădure la gater. Astăzi funcționează mai mult ocazional, doar în scop turistic.

Huțulii – prin zonele prin care traseul Via Transilvanica trece, se aud accente mai rar întâlnite și nume de familie ucrainiene. Aceștia sunt huțulii care se pot întâlni în drum. Huțulii sau huțanii sunt un subgrup etnic ce trăiește în Bucovina, Maramureș, Transcarpatia și Pocuția. Huțulii îi spun teritoriului pe care locuiesc Huțulșcina (Гуцульщина), numit în română și Țara Huțulilor. În România, huțulii locuiesc în comunele Brodina, Breaza, Cârlibaba, Moldova-Sulița, Moldovița, Izvoarele Sucevei, Vatra Moldoviței și Ulma (din județul Suceava) și în comunele Bistra, Poienile de sub Munte, Repedea, Rona de Sus și Ruscova (din județul Maramureș) și în satele și cătunele aferente. De multe ori huțulii au fost în mod oficial considerați un subgrup de ucraineni. Cu toate acestea, huțuli nu par a fi o etnie de sine stătătoare. Aceștia par a se înrudi, mai mult cultural decât lingvistic, cu alte populații slavone ce locuiesc în Munții Carpați și în Transcarpatia, și anume cu boikii, rutenii, lemki și goralii. Portul este vizibil distinct de cel al populațiilor învecinate, muzica are unele elemente comune cu cea maghiară, în vreme ce unele obiceiuri își găsesc analogii la alte populații carpatice, cum ar fi maramureșenii vorbitori de română. Huțulii sunt cei care au dus mai departe faima încondeierii ouălor, în crustațiilor în lemn și os, dar și portul popular din zona de munte. După istoricul Mihai Iacobescu, numele populației ar veni de la termenul de huțan, nume dat inițial cailor, extins apoi și utilizat și pentru populație.

Traseul: mediu, urcări abrupte dar scurte, pădure, poieni frumoase până la Sadova, de acolo până la Fundu Moldovei ușor

Diferență de nivel: + 1.427 m

Locuri critice: urcare abruptă din satul Spărturi până în Poiana Coreta (pe hartă Jorești), apoi coborârea în Fundul Moldovei care este abruptă și merită atenție sporită

Peisaj: bogat în păduri, se merge și prin poieni, ieșirea din localitate (Vatra Moldoviței) este pe un drum de asfalt (din centru circa 1 km) către râul Moldovița care trebuie trecut. Din poieni, peisajul este demn de povestit la prieteni, se vede Masivul Rarău cu Pietrele Doamnei.

Cazări:

Spărturi (800 m alt.): **Pensiunea Casa Florin**, 5 camere, 100 lei/cameră cu două locuri, tel. 0761 388 519 (Anișoara Strugariu).

Sadova (781 m alt.): **Pensiunea Dor de munte**, 50-100 lei/persoană, posibilitate mic dejun și cină, disponibil tot anul cu anunț în prealabil la tel. 0230 578 837 sau 0744 390 365.

Cabana David, 100 lei/cameră cu baie pe hol, 140 lei/cameră cu proprie baie, posibilitate mic dejun și cină, disponibil tot anul cu anunț în prealabil la tel. 0745 174 180.

Casa Ionescu, 100 lei/cameră cu baie pe hol, posibilitate mic dejun și cină, cu anunț în prealabil la tel. 0744 957 251 (Elena Ionescu).

Fundu Moldovei (734 m alt.): **Pensiunea La Moară**, 23 locuri, restaurant, 280 lei/2 persoane. Rezervări la telefon: 0726 870 400.

Gașca Nebunilor, la 4 km din Fundul Moldovei în drum spre Pasul Mestecăniș, 10 locuri, 80 lei/persoană, cină și mic dejun incluse. Rezervare cu patru zile înainte la tel. 0754 432 549 (Coco).

Conacul Luisenthal, cazare 200 lei/cameră, posibilități de mic dejun și cină, disponibil tot anul, cu anunț în prealabil la tel. 0757 462 589 sau 0729 127 123.

Bine de știut: Sadova oferă multiple posibilități de cazare, pentru toate buzunarele. În cazul în care nu sunt locuri disponibile la punctul menționat, recomandăm căutarea pe internet. Este recomandat ca înnoptarea să fie cât mai aproape de traseul care trebuie parcurs.

Infrastructura:

Vatra Moldoviței:

Sadova:

Fundu Moldovei:

Notă:

Din Vatra Moldoviței (1) se pornește la drum către Cabana Valcan, prin fața căreia ar trebui să se treacă, ca apoi să se traverseze râul Moldovița, unde se pot admira diverse păsări mari pescuind. O imagine care ar putea fi surprinsă aici nu ar exclude o barză neagră răcorindu-și lungile picioare în râu, căutând mormoloci sau broaște cu ciocul său de un portocaliu aprins. Parcurgerea drumului și destinația finală reprezintă niște scopuri

(1)

Vatra Moldovitei

Paltinu

Curmătura Boului

(2)

Sadova

(3)

Fundu Moldovei

Colaciu

Pojorata

Măgura Buncului

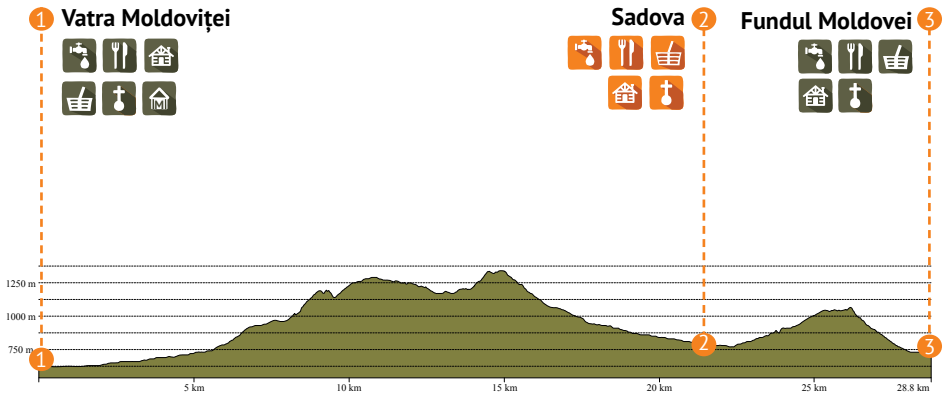
Dăla

Tomnătecu
1302

Muncelu
1302

Cămpulung Moldovenesc

0 1 2 km

bune, însă astfel de frânturi de natură nu ar trebui trecute cu vederea. În continuare, se trece de pod, ținând pâraul Valcan pe partea dreaptă, până când iese în cale un nou pod. După traversarea podului, peste aproximativ un kilometru, drumul forestier ajunge la o mică intersecție de unde se ia drumul din stânga sus și anume drumul forestier Cremenești. Se urcă înspre satul care se descoperă încet în fața ochilor, un sat de munte, care se numește Spărturi ale cărui case par împrăștiate la întâmplare pe dealuri care vara sunt pline de flori. Urmează o urcare destul de prelungă și ușor abruptă, pe drumuri de TAF, rupte și spălate de apă, care se continuă printre căzături din pădurea deasă de molid, urcând până spre vârful dealului. Aici va fi nevoie de cel puțin o oră de pushbike, urmat apoi de o coborâre abruptă. Apoi iar o urcare cu puțin pushbike după care se ajunge la o mică insulă de gol alpin, unde se înalță solemn o cruce ridicată în memoria unui soldat necunoscut, căzut în al doilea război mondial și al cărui trup a fost găsit de un țăran din zonă și îngropat în acest loc.

Din acest punct, se merge doar pe coamă de deal, până în poienile Coreta și Vesnarka. Din prima poiană, Coreta, se urcă în coamă, iar spre stânga în zare se vede Masivul Rarău cu ale sale stânci, Pietrele Doamnei. Aici avem urcări și coborâri abrupte, care se efectuează cu multă precauție. Ajunși în cele două poieni acolo sunt trei stâne de vaci. Trecând de prima stână, pe unde se recomandă drumețului să accepte ciobanului, care negreșit se va oferi pentru a asigura siguranța drumețului în fața căinilor și în plus poate să ofere urdă și caș, foarte bune amândouă, se ajunge la stâna vecină, cu și mai mulți câini. Trebuie menționat că în acest punct poate fi nevoie de o strategie. Pentru a evita orice fel de risc, stânile pot fi ocolite prin partea de jos, după marcaj. Totuși, văcarii sunt receptivi și pot oferi ajutor în caz de nevoie, după cum a fost menționat deja. În final, se găsește soluția potrivită pentru a ajunge în siguranță pe Vârful Pietriș. Aici se ajunge cu un scurt pushbike dar zdravăn.

Din vârful Pietriș se coboară până la lacul lezer pe un drum forestier, până la lacul lezer iar apoi se mai merge pe drum forestier pietruit încă circa 4 kilometri până la Sadova (2). La început mai dificilă, coborârea devine foarte plăcută și rapidă spre Sadova. Apoi din Sadova e ciclabil în urcare, (atenție mare din nou la noroi pe prima porțiune după ieșirea din sat), dar coborârea în Fundul Moldovei (3) se face 80% pe lângă bicicletă. În prima parte e o coborâre abruptă, iar în a doua e printr-o vale bolovănoasă al unui pârau ce se revarsă în centrul satului.

Info:

Lacul lezer – Sadova - este situat în Obcina Feredeului, la o altitudine de 937 m. Acesta s-a format în urma procesului de alunecare a versantului, având o vechime de 400-500 de ani și o legendă pe măsură. Se spune că pe fundul lacului s-ar afla o comoară ascunsă de tătari, apărată de numeroase vipere, dar și de peștii din lac. Recent lacul a fost curățat și a fost pus în circuitul turistic. Pe cât de frumoasă este priveliștea pe timp de vară, pe atât de feerică este iarna, când lacul este înghețat pentru trei-patru luni. Un alt ochi de apă situat mai sus de lezer este așa numitul Bolătău. Acesta este înconjurat de păduri dese de molizi, fiind greu de observat de la distanță. Suprafața lui este de cca. 0,5 ha, iar adâncimea nu i se cunoaște încă. Este protejat de munți, iar în jurul lui este o liniște deplină.

Sadova – În privința numelui localității Sadova se presupune că vine de la cuvântul slavon „Sad-va”, care înseamnă „două pomete”. Și, într-adevăr, satul Sadova se pare că a luat ființă de la primele așezări construite vara și toamna, pentru paza fructelor ce le dădeau prunii crescuți, în mod natural, la revărsatul pârâului Sadova, în cătunul cunoscut astăzi sub numele „Prundul Lățișenilor” și „Coasta Botnari”. Aceste locuințe, la început provizorii, au fost prefăcute cu timpul, în case definitive și vechea circumscripție parohială a înregistrat aici gospodăria nr. 1 din Sadova. Legendele sadovenilor povestesc că la îngemănarea celor două ape, Sadova și Moldova, într-o poiană, loc denumit astăzi „La cruce”, aveau loc și schimburi de bunuri între locuitorii din partea de jos a Țării Moldovei, care veneau cu carele pline cu cereale și produsele localnicilor (brânză, alte produse lactate, pește). Într-o astfel de împrejurare a poposit aici, în poiană, „La cruce” un „fratello”, de la poalele munților Apenini, pe nume Pizzelli, un fel de Ovidiu medieval pe meleagurile Moldovei de Nord. Nu se știe ce treburi l-au adus prin aceste locuri, dar, vrăjnit de frumusețea acestor plaiuri și mai ales de a unei fete sadovence s-a căsătorit și a rămas pentru totdeauna aici, punând bazele uneia din cele mai numeroase familii,

al cărui nume a fost cu timpul puțin modificat. Al doilea loc de legendă era pe pârâul, mai târziu numit al Zbrancanilor care și astăzi constituie cale de acces spre punctul turistic „Trei Movile”, care a atras câțiva lucrători de la Mănăstirea Vatra Moldoviței, rânduind o nouă așezare, cu numele Sadova. Și de această dată legenda ne povestește că o familie de țărani fugari de pe pământurile mănăstirii de peste Obcină, nemulțumiți de nedreptățile ce li se făceau, și-au găsit adăpost în această zonă frumoasă, liniștită și ferită de pericole. Între aceștia se afla și bătrânul meseriaș al mănăstirii Jibranca, cu o familie numeroasă, cel ce va întemeia, de asemeni, una din cele mai numeroase familii ale sadovenilor – familia Zbranca. Iată cum glăsuiește legenda, despre această familie, poveste culeasă și îngrijită de învățătorul Constantin Hafuc: „Într-o zi, veniră niște voinici de la poalele muntelui Păușa. Au dat binețe și au căutat adăpostire în căsuțele mici și întunecoase în care razele asfințitului abia pătrundeau prin ferestrele nu mai mari decât palma, căptușite cu bășică de bou. Și atunci când, după o vreme, haiducii au părăsit mica așezare omenească, numărul lor se împușinase cu unul. Căzuse, pe semne, voinicul lovit în inimă de săgețile pline de foc ale ochilor uneia dintre odraslele bătrânului fierar. Și măcar că datina acelor vremuri cerea ca femeia să poarte numele bărbatului, s-a hotărât, spune povestea, ca tânăra familie să se numească Jibranca, după numele fetei, pentru înșelarea puterilor stăpânirii. Vremea a trecut, pomul a dat roadă bogată și curând pădurile au prins să răsune de hăulitul și cântecele micilor Jibranca, numiți mai târziu Zbranca, pentru o mai ușoară rostire a limbii. Cele două așezări omenești cea de la Cruce ca cea din fundul pârâului Zbrăncanilor s-au întâlnit, formând o singură așezare.”

Traseul: dificultate medie, de la Fundu Moldovei, apoi urcări abrupte dar scurte, pădure, poieni, apoi tot dificultate medie, multe coborâri prin pădure și pe drumuri forestiere stricate, poieni frumoase până în Vatra Dornei

Diferență de nivel: 1.150 m

Locuri critice: apoi coborârea în Pasul Mestecăniș care este lină dar lungă, se poate prinde viteză mare pe un drum forestier cu trafic și ultimii circa 3 km de coborâre până în Vatra Dornei – este pe drum de TAF distrus de ploii, cu gropi/crevase adânci

Peisaj: Din poieni, peisajul este demn de povestit la prieteni, se vede Masivul Rarău cu Pietrele Doamnei. Se poate numi traseul cu cele mai frumoase priveliști care să marcheze o epică, dar lină ieșire din Bucovina

Cazări:

Gașca Nebunilor, la 4 km din Fundul Moldovei în drum spre Pasul Mestecăniș, 10 locuri, 80 lei/persoană, cină și mic dejun incluse. Rezervare cu patru zile înainte la tel. 0754 432 549 (Coco).

Pasul Mestecăniș (1.096 m alt.): **Pensiunea Luceafărul**, 24 locuri de cazare la pensiune și 25 locuri de cazare la căsuțe, disponibil în fiecare sezon, restaurant. Prețurile începând cu 100 lei/cameră dublă la pensiune și începând cu 70 lei/3 persoane la căsuțe. Rezervări la tel. 0744 779 768 sau 0744 383 573.

Restaurant Mestecăniș oferă drumețiilor VT o reducere de 10% pentru servirea mesei.

Cabana Gigi Ursu, între Pasul Mestecăniș și Vatra Dornei, între bornele 092 și 093, 9 locuri de cazare, 50 lei /persoană, servirea mesei în regim restaurant, posibilitate de camping cu acces la baie, 25 lei/persoană. Rezervare cu două zile înainte la telefon 0752 638 912 (Gabi).

Vatra Dornei (800 m alt.):

Pensiunea Elenuca, 16 locuri de cazare, 50 lei/ persoană, mic dejun la cerere. Rezervări la tel. 0755 277 954 (Tatiana). Restaurant **Șura Brazilor** în apropiere.

Bine de știut: În Pasul Mestecăniș nu sunt multe posibilități de cazare. În cazul în care nu sunt locuri disponibile la punctul menționat, recomandăm transportul către Vatra Dornei, iar ziua următoare reluarea traseului unde a fost abandonat. Vatra Dornei oferă multiple posibilități de cazare, pentru toate buzunarele. În cazul în care nu sunt locuri disponibile la punctul menționat, recomandăm căutarea pe internet. Este recomandat ca înnoptarea să fie cât mai aproape de traseul care trebuie parcurs.

Infrastructura:

Fundu Moldovei:

Pasul Mestecăniș:

Vatra Dornei:

Notă:

În Fundul Moldovei (1) se merge până la Pensiunea „La Moară”. Aici traseul merge la dreapta din nou, pe un drum care va merge pe valea râului Arseneasa. Se urmează marcajele prezente de-a lungul traseului, care conduc vreme de circa 4 km până în

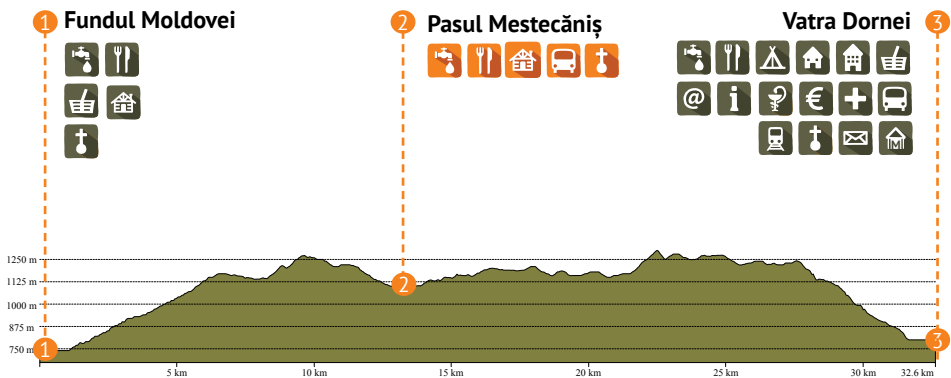
niște poieni în ușoară urcare. Din poienile respective, se merge pe coama dealului, și la un moment dat, pârâul Arseneasa rămâne în urmă, iar după un kilometru pe coamă se face ușor dreapta, urmând o șerpuire fără alte urcări sau coborâri semnificative, până la Obcina Arseneasa și Vârful Mestecăniș (2). Se trece pe lângă o bază militară și se începe o coborâre spre pasul Mestecăniș. Atenție sporită la trafic, circulă mașini pe drumul forestier până la drumul național! Ultimii 2 km se fac într-o ușoară coborâre la umbră, până la șosea unde se află Cabana Mestecăniș (restaurant) și Pensiunea Luceafărul la DN17.

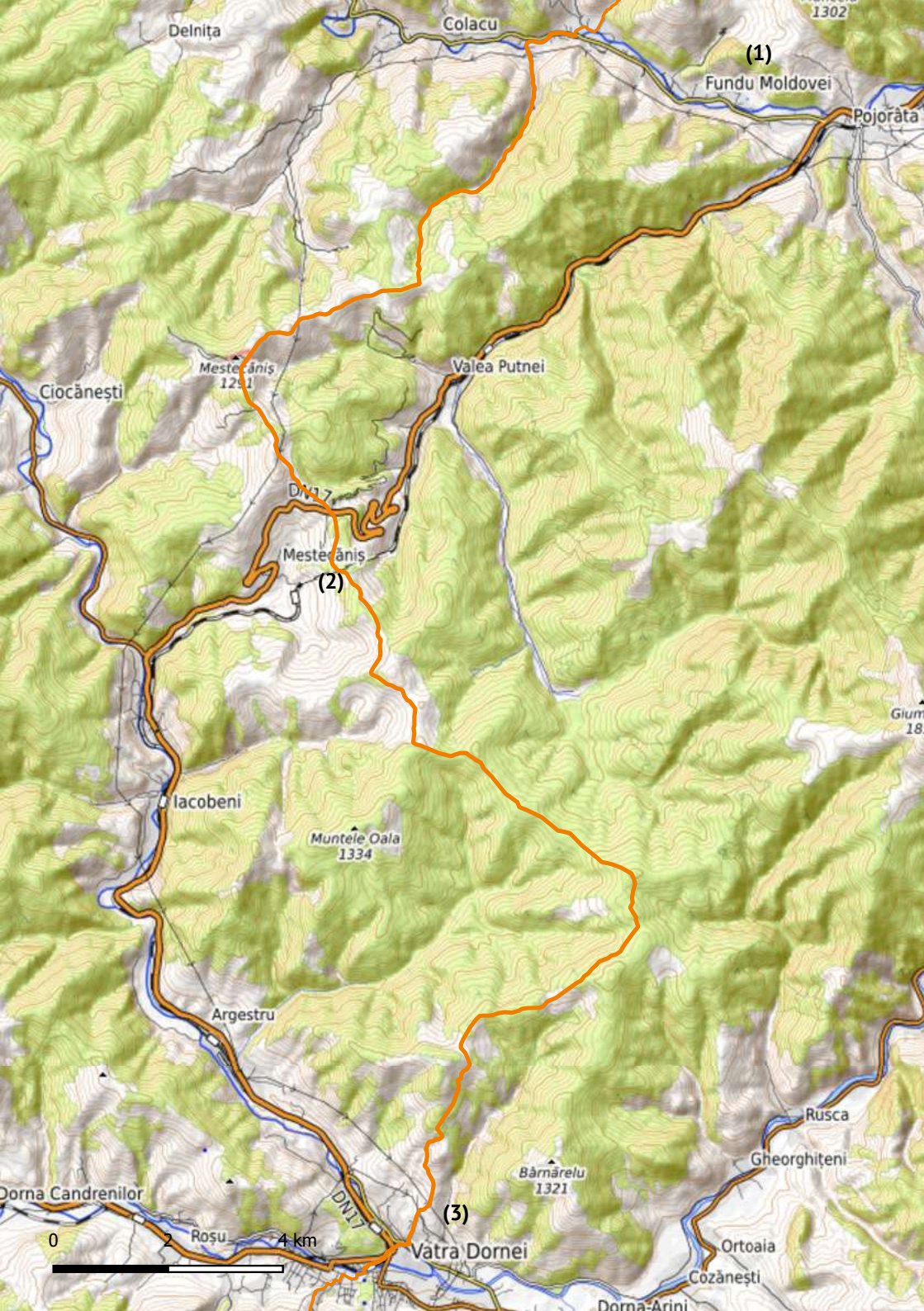
Banda roșie, marcaj turistic, duce din Pasul Mestecăniș (2) urcând încet în jur de 3 km jumătate, către Mănăstirea Sfântul Pantelimon. Se trece și de Mănăstirea Înălțarea Domnului, pentru ca în final drumul să ajungă într-o poiana cu mai multe stâne cu mulți câini. Recomandarea noastră este ca acești câini să fie tratați cu ignoranță pentru că de obicei, fie răspund și ei cu aceeași indiferență, fie sunt chemați de cioban. Într-o ușoară urcare se trece prin pădure la punctul cel mai înalt al acesteia unde se intersectează trei marcaje turistice: bandă roșie, cruce roșie și bandă albastră. De aici, se merge pe marcajul Via Transilvanica care acompaniază crucea roșie. După circa un kilometru, se ajunge într-un luminiș. Ieșirea din acest luminiș se face prin pădure, în dreapta și la vale. Apoi, se coboară câțiva timp prin pădure, pe cărări, apoi pe drum forestier, de unde ar trebui să se vadă câteva indicatoare înspre cabana Gigi Ursul. Acolo există posibilitatea de a lua masa, cazare sau aprovizionare cu apă, însă după alți câțiva km de coborâre (în jur de 3-4) se mai găsește un izvor pe partea dreaptă a drumului.

După vârfurile Obcina Mică și Obcina Mare, se ajunge la o coborâre bruscă, pe un drum distrus de ape și ploi, cu cratere imense pe mijloc, care necesită multă precauție pentru parcurs. Depășind această provocare, se traversează niște câmpii, pe unde se vor întâlni și câteva porți care se deschid pentru a trece și care trebuie închise la loc, iar mai apoi se ajunge la porțiunea cu ultimele case din Vatra Dornei (3). De aici se poate pătrunde în oraș unde se găsesc o mulțime de pensiuni, magazine, farmacii și alte locuri care pot asigura o aprovizionare sănătoasă.

Info:

Klipa de calcare triasice la Pârâul Cailor (La Stâncă) – este o rezervație geologică cu o suprafață de 1.000 mp, situată în Obcina Feredeului, pe valea Pârâul Cailor, în comuna Fundu Moldovei. Formațiunea de stânci calcaroase roșii păstrează urme ale faunei fosile depozitate în stâncă din perioada Triasicului: pești, scoici, amoniți.

Fundu Moldovei – Ca să ajungi în localitatea Fundu Moldovei trebuie să treci printr-un portic, unde numele localității e sculptat în lemn. Comuna formată din șapte sate, aflată la aproximativ 50 de kilometri de granița cu Ucraina, este una dintre puținele locuri unde tradițiile sunt păstrate cu sfințenie de localnici. În Ajunul Anului Nou, copiii mici și mai marișori se adună în cete și încep a ura gospodarii ce îi primesc cu mere, colaci, prăjituri, pampuști – cum le spune în partea locului gogoșilor, și bănuți. Nu rămâne nici o casă neurată, căci urătorii anunță încheierea anului vechi și sosirea celui nou și le doresc gazdelor sănătate, belșug și roade bogate. Datina uratului va fi completată pe 1 ianuarie dimineața, în ziua de Sfântul Vasile, când aceiași copii vor trece din nou să-i semene pe gospodari, ca să aibă un an bun. Copii mai mari poartă cu ei și un buhai – instrument specific zonei, care scoate un sunet strident. Dacă la o casă primii care ajung să semene sunt băieți, e semn bun pentru anul care începe. Copiii vin cu boabe de grâu și le seamănă pe gazde. După plecarea semănătorilor, oamenii se uită să vadă dacă au rămas multe boabe, căci acesta e semn că se va face multă pâine. În timpul jocului și-al strigăturilor, buhaiul se pune la cerceveaua ferestrei, ca să sune tare și să gonească relele din anul ce a trecut. Pregătirile pentru Banda de Buhaie încep pe la 1 decembrie, fiecare îngrijindu-se să aibă costumul popular pe măsură, tivit cu blană de jder, bice din fuioare de cânepă, măști, zurgălăi și zgomotosul buhai. De Paști bucovinenii împistresc ouăle. În Săptămâna Mare, începând cu ziua de marți până vineri, în Bucovina vopsitul ouălor de Paști se transformă într-o adevărată ceremonie. Pe lângă mici opere de artă – căci în asta se transformă ouăle încondeiate cu pensula, gospodinele mai folosesc și un meșteșug vechi, împistritul, care folosește ceară. Deși femeile sunt cele care se ocupă de înfrumusețarea lor, există azi și excepții când familii întregi cunosc și practică acest obicei. Nicăieri în țară nu se cunosc modele mai elaborate decât în Bucovina.

Dr. Traian Popovici – eroul din Fundu Moldovei. A fost numit erou local, fiindcă în anul 1941 a salvat 25.000 de evrei de la deportare către Transnistria. Mormântul lui se află în cimitirul de lângă biserica de lemn din Fundu Moldovei și poate fi încă vizitat.

Vatra Dornei – orașelul stațiune, devenit ca multe alte locuri turistice din epoca de aur, paragină. Se mai găsesc, însă, câteva lucruri interesante de văzut și făcut în orașul vizitat de regi în vremurile apuse, atunci când apele miraculoase, minerale atrăgeau vizitatorii tocmai din Viena. Parcul Central mai păstrează un miros de melancolie cu ale lui veverițe curajoase, Casinoul, clădirea veche, poate fi admirată din afară cum se stinge încet sub propria-i greutate mucegăită sau moderna părție de schii vizitată în fiecare iarnă de numeroși turiști. Toate acestea și oamenii cu un licăr de mândrie apusă în ochi, fiind locuitorii unui oraș turistic, dau un gust dulce-amar al vremurilor demult apuse, dar în același timp o dulce melancolie a timpurilor bune cu oameni buni.

Mănăstirea Sfântul Pantelimon din Mestecăniș – La dorința unei mătuși de-a primarului, care își dorise în perioada comunistă să se retragă la o mănăstire, dar nu a reușit, și pe terenul primit ca dotă de aceasta de la părinți din locul numit Piciorul Lat, s-a construit după 1999 acest asezământ monahal cu obște de călugări.

Codrul secular Giumalău – rezervația păduroasă ce se întinde pe o suprafață de 309,50 ha, în estul masivului Giumalău, în comuna Pojorâta, cu molid de peste 1.300 de ani, paltin de munte, plop tremurător, afin, merișor, jneapăn etc. Ca unul dintre puținele refugii sigure, Codrul Secular Giumalău oferă adăpost faunei specifice Carpaților românești, din care pot fi amintite specii precum: ursul brun, cerbul, mistrețul, râsul, cocoșul de munte, corbul și multe alte viețuitoare.

Traseul: mediu, câteva urcări și coborâri prin pădure și mult mers pe drumuri forestiere, puțin asfalt, poieni frumoase

Diferență de nivel: + 1.109 m

Locuri critice: din oraș până la Dorna Candrenilor nu avem sursă de apă, posibilitate de văzut animale sălbatice

Peisaj: se merge pe lângă pârtia de schi, apoi prin multe păduri, se merge și prin poieni, multe posibilități de trasee adiacente/opționale.

Cazări:

Poiana Negri (880 m alt.): **Pensiunea Poiana**, disponibile mai multe tipuri de camere, prețul începând cu 70 lei/pers. Sunt disponibile și căsuțe cu 3 locuri, cu prețuri începând la 23 lei/persoană. Rezervări la: tel. 0741 249 766 sau 0755 972 451. Disponibilitate tot timpul anului.

Pensiunea Bella Vista, disponibile mai multe tipuri de camere, prețul începând cu 60-80 lei/pers. Rezervări la: tel. 0728 878 988 sau 0374 078 988. Disponibilitate tot timpul anului, mai multe detalii pe site-ul pensiunii.

Cazare la doamna **Măriuca**, camere cu baie pe hol, bucătărie, posibilitate de mic dejun și cină, rezervări la 0741 162 711.

Pensiunea Casa Edi, 2 camere cu baie privată, 3 camere cu baie comună, 80 lei/ cameră, bucătărie comună, sală de mese, în incinta pensiunii se află un magazin mixt. Rezervări la telefon 0754 598 036 (Carpea Cristinel).

Bine de știut: Poiana Negri oferă multiple posibilități de cazare, pentru toate buzunarele. În cazul în care nu sunt locuri disponibile la punctul menționat, recomandăm căutarea pe internet. Este recomandat ca înnoptarea să fie cât mai aproape de traseul care trebuie parcurs.

Poiana Stampei (900 m alt): **Pensiunea Edera**, 22 locuri, 100 lei/cameră cu două locuri, tel. 0747 450 756 (Manuela Iosif).

Pensiunea Florea, 12-14 locuri, 100 lei/cameră cu două locuri, bucătărie, magazin, posibilitate de campare, tel. 0740 415 273 (Sebastian Florea).

Infrastructura:

Vatra Dornei:

Dorna Candrenilor:

Poiana Negri:

Poiana Stampei:

Notă:

În Vatra Dornei (1), traseul conduce până la intrarea pe pârtia de schi. Marcajul VT începe de la sediul salvamont al orașului, care se află în apropierea gării, iar la intrarea pe pârtie ar trebui să se poată vedea deja „T”-ul portocaliu, marcajul specific Via Transilvanica, care însoțește drumul în urcare, spre punctul cel mai înalt al muntelui, adică până în Șaua Zăurele. După cinci kilometri jumătate, se ajunge în vârful muntelui, în pădure. Până aici, bicicliștii pot allege mai multe variante de urcare: o opțiune ar fi cea cu telescaunul și

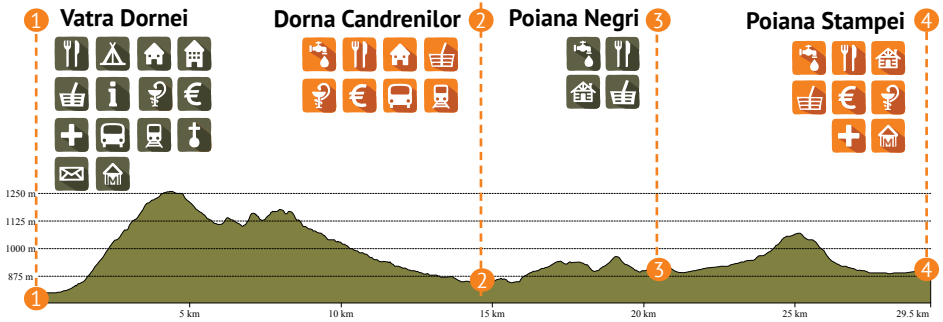
(2)

(1)

(3)

(4)

0 2 4 km

Bicicleta ținută în brațe (anul trecut a costat 15 lei urcarea), alta ar fi pe șosea, pe lângă pârtie, sau a 3-a opțiune ar fi pe Pârâul Roșu, pe care, înainte să reinter pe marcajele VT, este o porțiune de pushbike destul de dificilă. Se ajunge mai apoi în vârf, în pădure, de unde se coboară abrupt până la Moara Dracului. De aici, se intră pe drumul forestier Secul, în coborâre lină până la Dorna Candrenilor (2). Pe drumul forestier se merge circa cinci kilometri, până la asfalt, unde se vede un indicator: Secu – Poiana Negri, 6 km. Aici există deocamdată un magazin mixt, pe partea dreaptă a începutului de urcare, de unde se poate face o mică reprovizionare. Altfel, se face stângă pe asfalt într-o curbă în ac de păr, ușor în urcare. În cele ce urmează, se merge circa 3 km pe asfalt, pe lângă gospodăriile mândre de pe Secu, în direcția Mănăstire. Se trece prin fața bornei Via Transilvanica, care se află pe partea stângă a direcției de mers, în spatele unui gard, iar apoi, la intersecția care se ivește, urmează o cărare (drum de căruță) care urcă ușor în stânga-sus. Marcajele Via Transilvanica conduc în siguranță până la poartă la Pensiunea Bella Vista. Se trece pe lângă acesta, iar peste 150 de metri se ajunge la borna cu coloana infinitului, către Pensiunea Poiana.

Până în Poiana Negri (3) traseul este perfect ciclabil, uneori însă se prea poate ca să se găsească multe porți pe traseu ce trebuiesc deschise și închise (drumul de lângă telescaun), dar din anumite puncte se poate admira toată depresiunea Dornelor în imensa ei splendoare. De aici până la Poiana Stampei(4) mai este o urcare ce merită menționată care este destul de abruptă, dar drumul pietruit e perfect ciclabil. Este nevoie de atenție sporită pe ultima bucată înainte de Poiana Stampei, unde traseul trece scurt prin pădure, în coborâre. Acesta este pavat cu piatră mărunță care are aderența unor bile de rulment. Acestea se vor diminua în timp, dar până atunci merită precauție.

Poiana Stampei (4) se află pe DN17 între Piatra Fântânele și Dorna Candrenilor, iar drumeții pot ajunge cu transport propriu/în comun sau cu trenul. Mergând în direcția Vatra Dornei, în centrul localității, de pe drumul principal DN17, drumul o ia în stânga, în direcția arătată de către indicatorul către Teșna/Tătaru. Se parcurg în jur de 4 km pe asfalt și mai apoi pe drum pietruit, trecând pe lângă marcaje și indicatoare VT până ajungem în capul dealului de la Tătaru.

Info:

Moara Dracilor – amplasată între Vatra Dornei și Poiana Negri, pe valea Secului, legenda spune că este un loc ciudat, acolo se întâlnesc mai multe izvoare și este o zonă foarte zgomotoasă. S-a încercat de mai multe ori captarea acelor izvoare și câteodată apa curgea invers decât ar fi normal. Din cauza zgomotului și a întâmplărilor ciudate a primit acest nume.

Dorna Candrenilor – Bazinul Dornelor e înconjurat de crestele Munților Suhard, de Vârful Oușorul și Munții Călimani. Dorna Candrenilor se află la 8 km de Vatra Dornei și este satul reședință al comunei cu același nume, din care mai fac parte Dealu Floreni, Simizi și Poiana Negri. Legenda spune că numele comunei vine de la haiducul Candruț și de aceea mulți dintre locuitorii comunei poartă și azi numele Candrea. Oamenii locului au obținut încă din anul 1772 recunoașterea faptului că pământul lor avea o întindere enormă, de la vârful Măgura Calului până la muntele Oușoru. Comuna este cunoscută mai ales pentru izvoarele sale de ape minerale, despre care se știe că erau exploatare ca stabiliment balnear de la 1898 în zona numită La Burcuț, cu ape carbogazoase și nămol. Stațiunea a fost mistuită de un incendiu în 1937 și nu a mai fost readusă la gloria de odinioară. Izvoarele se valorifică însă și azi prin stații de îmbuteliere, atât în Dorna Candrenilor, cât și în zonele limitrofe.

Arhitectura specifică a caselor este cu totul deosebită, multe dintre ele sunt construite din lemn, decorate pe exterior cu motive florale sau geometrice. Din Dorna Candrenilor se ajunge ușor în Parcul Național Călimani, unde se poate vizita rezervația 12 Apostoli sau se poate urca pe vârful Oușoru din Munții Suhard (1.639 m), de unde se vede toată depresiunea Dornelor.

Rezervația 12 apostoli – rezervație geologică, unde activitatea vulcanică, eroziunea și vântul au construit niște stânci deosebite. Cel mai cunoscut și atrăgător pentru turiști este grupul care dă numele rezervației și cuprinde mai multe figurine fantastice, ce par făcute de mâna omului. De exemplu, se pot observa cu puțină imaginație un moș cu barbă, un bătrân ce pare să aibă trei fete, un urs cu capul plecat, o femeie care amintește de Nefertiti. Geologii spun că stihiiile naturii au dus la formarea acestor „statui”, însă unii nu cred asta și susțin că Mama Natură a fost ajutată de mâna omului. Pe lângă aceste stânci care îți taie respirația când le privești, pe versantul vestic al rezervației se află mai multe jnepenișuri și ienupărete, unde trăiește cocoșul de mesteacăn – pasăre declarată monument al naturii. În plus, pe munte cresc în armonie molidul și zâmburul, într-o comuniune foarte rară în Europa.

Poiana Negri – localitate renumită mai ales pentru apele sale minerale, este și un loc splendid pentru turismul montan. Turiștii care vin aici au de ales dintre o grămadă de variante de agrement care oferă senzații tari: alpinism și escaladă în munții dimprejur, rafting sau chiar zboruri cu parapanta.

Locurile în care găsiți ștampilele Via Transilvanica:

Putna

- Mănăstirea Putna, Arhondaric Mitropolit Visarion Puiu, tel: 0731 447 733 (Părinte Ioan)
- Peco/Beautiful Market (la ieșirea din incinta mănăstirii Putna) L-D: 7-19

Sucevița

- Info Point Turistic (lângă Farmacia Mănăstirească)
- Hanul Mărioara/ Karisma Kriss, la tel. 0747 771 341

Vatra Moldoviței

- Pensiunea Crizantema, tel. 0745 922 447
- Pensiunea Valcan, tel. 0722 419 513

Sadova

- Casa Ionescu, tel. 0744 957 251 (Elena Ionescu).
- Cabana David, tel. 0745 174 180.

Pasul Mestecăniș

- Restaurant Mestecăniș
- Pensiunea Luceafărul, tel. 0744 779 768 sau 0744 383 573.

Vatra Dornei

- Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Vatra Dornei: L-D:10-17
- Pensiunea Elenuca, tel. 0755 277 954 (Tatiana)

Poiana Negri

- Pensiunea Poiana, tel. 0741 249 766 sau 0755 972 451.
- Pensiunea Bella Vista, tel. 0728 878 988 sau 0374 078 988

ȚINUTUL DE SUS

Înșind din Poiana Stampei, se părăsește totodată și regiunea Bucovina. Se merge apoi la Lunca Ilvei, care se află deja în județul Bistrița-Năsăud, la poalele munților Rodnei. Via Transilvanica trece aici prin munți și ne arată că asprimea locului a învățat oamenii să se adapteze în fața naturii și a vremurilor. Traversând un peisaj divers, de la zone muntoase la păduri de șes, de la dealuri line la câmpuri întinse, acest tronson așteaptă să îi fie descoperite frumusețile naturale și obiectivele turistice, în timp ce cultura care de sute de ani se dezvoltă printr-o diversitate etnică semnificativă, îi conferă o aură specială.

1
**RUTA POIANA STAMPEI - TĂȘULEASA SOCIAL
 (PIATRA FÂNTÂNELE)**
32 km
7 ore

Traseul: bine marcat, ușor, mare parte prin pădure, rezervație naturală, trecere pe sub un viaduct, de la Lunca Ilvei apoi puțin dificil din cauza urcării prelungite de la începutul traseului până în Poiana lui Gălan și a urcării de pe Drumul Romanilor până în Pășunea Rusu, diferențe mari de nivel, dar peisaje absolut superbe

Diferență de nivel: + 1.082 m

Locuri critice: nu sunt la început, de la Lunca Ilvei lipsă apă potabilă până în Poiana lui Gălan;

Peisaj: începe cu multe poieni, apoi bogat în păduri, se trece pe lângă Tinovul Larion, cu posibilitate de vizitare după o abatere scurtă de la drum, se trece pe lângă linia ferată (construită în perioada habsburgică) și prin încă o rezervație naturală, intrarea în localitate este pe un drum drept, pietruit, la umbra altei păduri dese de molizi. Din Lunca Ilvei, spre culmile poienii lui Gălan, unde, când e vreme frumoasă se poate admira, în jur tot lanțul munților Rodnei, Suhardul, Oușorul, 12 Apostoli, tot lanțul munților Călimani și Heniul, peisaje de o frumusețe amețitoare.

Cazări:

Grădinița (940 m alt.): **Canton Silvic Grădinița**, 8 locuri, 80 lei/persoană, disponibil tot anul cu anunț în prealabil, tel. 0760 257 379 (Iacob Rus);

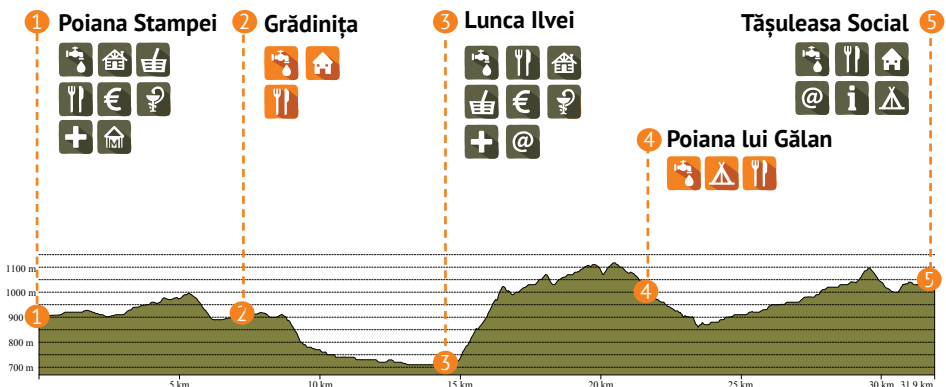
Lunca Ilvei (710 m alt.): **Cabana Silvică Silhoasa**, 8 locuri, 80 lei/persoană, disponibil tot anul cu anunț în prealabil, tel. 0729 011 815 (Dan Negrea);

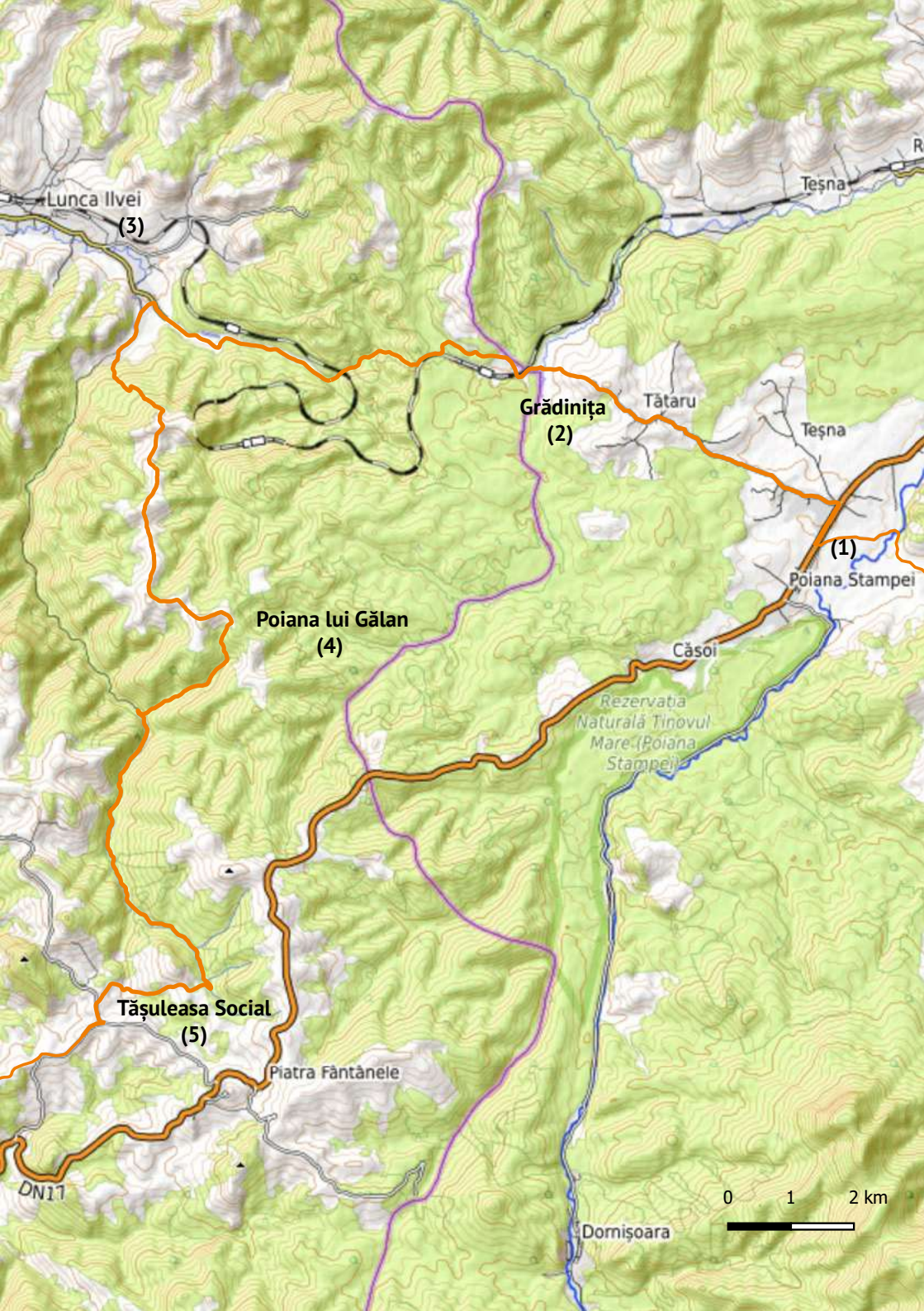
Pensiunea Maria, 7 locuri, cină și mic dejun la cerere în regim de restaurant. Rezervări la tel. 0765 217 751 (Maria Slavoaca)

Monica Mureșan, masaj terapeutic, 0730 350 441

Cabana Teleski, în centrul satului pe strada Teleski, 80 lei/persoană, disponibil tot anul cu anunț în prealabil, tel. 0753 332 741.

Poiana lui Gălan (1.207 m alt.): posibilitate de campare pentru posesorii de cort sau cei care doresc să doarmă sub cerul liber, disponibilitate mai – octombrie; familia Gălan

oferă o masă (25 lei/pers.) cu un anunț în prealabil cu cel puțin o zi înainte, tel. 0732 806 201.

Tășuleasa Social (Piatra Fântânele, 1.042 m alt.): 24 paturi + posibilitate de campare, masă în comun, preț donativ, WI-FI, disponibilitate tot anul și se oferă servicii (mașină de spălat și uscat haine, imprimantă, curte interioară) acces ușor de la DN17, rezervare cu anunț în prealabil la tel. 0741 545 201 (Ana Szekely, director executiv).

În **Piatra Fântânele** sunt și posibilități de cazare alternative precum:

Casa Maria (după Tășuleasa, este punctul cel mai apropiat de traseu): cazare, masă la cerere, informații și rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0741 124 679.

Pensiunea Găbița: rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0744 935 681 (detalii online).

Pensiunea Tihuța Retreat: cazare și masă, WI-FI (detalii online), rezervare în prealabil la tel. 0757 545 974 (Vasile Boșca).

Infrastructura:

Poiana Stampei:

Grădinița:

Lunca Ilvei:

Poiana lui Galan:

Tășuleasa Social:

Piatra Fântânele:

Notă:

Mergând în direcția Vatra Dornei, în centrul localității Poiana Stampei (1), de pe drumul principal DN17, drumul o ia în stânga, în direcția arătată de către indicatorul către Teșna/Tătaru. Se parcurg în jur de 4 km pe asfalt și mai apoi pe drum pietruit, trecând pe lângă marcaje și indicatoare VT până ajungem în capul dealului de la Tătaru.

Ajunși la Tătaru, traseul coboară pe dealuri folosite la pășunat de cele câteva case de țărani din jur. De pe vârful dealului, privind în direcția traseului, și anume Grădinița (2), se poate observa pădurea deasă de pini din Tinovul Larion. Această zonă de coborâre spre Grădinița necesită atenție sporită în condiții ploioase și iarbă udă. Geografic, drumul îmbie bicicleta să curgă la vale, dar iarba udă nu e prea aderentă. Jos, ajunși în vale, este o porțiune mai mlăștinoasă, dar e scurtă, și se poate trece chiar și după câteva ore de ploaie.

După circa un kilometru de coborâre ușoară, cărarea se intersectează cu un drum pietruit, iar traseul VT merge spre stânga. În față - stânga, se vede începutul Tinovului Larion și drept înaintea avem Gara Grădinița, dar drumul o ia în dreapta peste trecerea de cale ferată, pe drumul forestier Semenici. După un kilometru, drumul o ia ușor stânga și înaintând, traseul va merge paralel cu calea ferată, la câțiva metri de aceasta, în jur de 700 metri. Intrând în pădure, după câteva sute de metri, pe această porțiune, Via Transilvanica trece prin rezervația naturală „Sit natura 2000”, lucru marcat și de o tăbliță informativă. Aceasta va fi o zonă ce necesită atenție sporită, după ieșirea din drumul forestier Semenici. Coborârea spre viaduct va fi o bucată de single trail în coborâre. O bucată de mountain-bikeing adevărat, dar care pe noroi poate deveni destul de tehnică. Chiar și pe uscat ar putea să fie problematică unor bicicliști mai neexperimentați și/sau cu bagaje mari pe bicicletă. Apoi, traseul VT o ia la dreapta pe drumul pietruit pe care

se merge trei kilometri până la intrarea în Lunca Ilvei (3). Pe parcurs, până la intrarea în sat, este un alt loc de odihnă cu acces la izvor. După un kilometru și aproximativ 600 metri se află atât Cabana Forestieră Silhoasa, cât și Pepiniera Silvică de la intrarea în sat. Traseul ajunge la o intersecție cu indicatorul spre „Piatra Fântânele” și „Vatra Dornei” unde se va merge la stânga. Mergând spre ieșirea din sat (cca. 1 km), aproape de ieșire în partea stângă vom observa un drum care începe cu o ușoară urcare. După o urcare prin pădure, de aproximativ trei kilometri, pe un drum forestier, drumul ajunge în Poiana lui Gălan (4), care se întinde pe circa cinci kilometri în lungime. Prima parte a acestei etape e de pushbike. După urcarea abruptă, drumul devine înierbat și poate părea foarte neumblat. În caz de ploi multe necesită atenție sporită din cauza ierbii alunecoase sau locurilor noroioase. Din Poiana lui Gălan până la Tășuleasa totul e perfect ciclabil. Printr-o ușoară coborâre prin pădure, se părăsește fermecătoarea poiană și în scurt timp se ajunge pe un drum forestier cu numele „Pârâul Gălan”.

La sfârșitul drumului forestier, traseul merge la stânga, pe drumul principal de la Lunca Ilvei la Piatra Fântânele, un drum pietruit pe care trebuie parcurși aproape patru kilometri până când acesta o va lua la dreapta, iar Via Transilvanica își continuă traseul tot înainte, urcând pe renumitul Drum al Romanilor. Toate aceste drumuri trec prin păduri răcoroase de molid, iar Drumul Romanilor, cu câteva bucăți intacte, șerpuiește printr-o ușoară urcare până aproape de Poiana Rusu. Aici va mai fi o porțiune de urcare puțin mai dificilă care ajunge în Poiana Rusu, Drumul Romanilor care se intersectează cu un drum asfaltat din localitatea Piatra Fântânele pe care se parcurg în jur de 200 m în stânga

până la monumentul Crucea de Fier, mai apoi în dreapta, din nou pe Drumul Romanilor, circa 300 m până la campusul Tășuleasa Social (5).

Info:

Tinoul Mare – Păstrează cea mai mare rezervație de turbă (mlaștină) din România. Aflată în Carpații Orientali, la poalele Călimanilor, în Depresiunea Dornelor, se întinde pe o suprafață de 682 hectare. Turba este un sol bogat în substanțe organice slab sau deloc descompuse din cauza lipsei de oxigen.

Calea ferată Ilva Mică - Vatra Dornei – Planurile căii ferate Ilva Mică - Vatra Dornei au fost făcute încă din 1898, din perioada ocupației austro-ungare. Este una dintre cele mai complexe lucrări de cale ferată din România. 9 tuneluri, 12 viaducte și 22 de poduri mari au fost necesare pentru a face posibilă trecerea peste Carpați, cu scopul de a lega Transilvania de Bucovina. Toate acestea au fost construite cu oameni de peste tot, dar în special cu cei de pe Valea Someșului și Țara Dornelor. Inginerii au făcut față celor mai mari provocări pentru zonele de mlaștină și montane de acolo. În 1938 a fost dată în folosință.

Tinoul Larion – Larion este un sit de importanță comunitară care menține într-o stare de conservare favorabilă fauna sălbatică și flora spontană. Aria protejată se întinde pe o suprafață de 3.023 hectare și include rezervația naturală Crovul de la Larion (250 hectare). Păduri de conifere, păduri de foioase, păduri în tranziție, râuri, mlaștini, turbării, pajști și pășuni, adăpostesc specii de arbori, plante și animale reprezentative zonei geografice: de la molid, brad, sau pin, până la fag, mesteacăn pufos sau plop tremurător, animale sălbatice precum ursul brun, lupul, căprioara, cerbul, cocoșul de munte și multe alte păsări. Instituirea regimului de arie naturală protejată a sitului s-a făcut în anul 2007.

Munții Rodnei – Munții Rodnei fac parte din grupul de nord al Carpaților Orientali. Cu înălțimea maximă de 2.303 de metri, atinsă de piscul Pietrosul, Munții Rodnei sunt cei mai înalți și mai greu de străbătut din lanțul Carpaților Orientali. Lunca Ilvei se află la poalele celor trei vârfuri și anume: Ineu, Ineuț și Roșu.

Tășuleasa Social – Asociația și volutarii ei sunt părinții proiectului Via Transilvanica, un proiect foarte drag, în care au investit toate cunoștințele și experiența pe care le-au acumulat în cei peste 18 ani de activitate. Este un ONG de mediu, cunoscut mai ales pentru acțiunile de împădurire pe care le desfășoară cu voluntari, toamna și primăvara, dar a organizat și multe alte proiecte cu caracter social, educațional, cultural etc, cum sunt de exemplu: Camionul de Crăciun, Maratonul Via Maria Theresia, Școala de Mers pe Munte, Ziua Bună! Ziua Voluntarilor Mici! sau Pădurea Pedagogică. Sediul este situat în Piatra Fântânele, în județul Bistrița-Năsăud și face parte din circuitul Via Transilvanica. Sunt bucuroși să primească drumeți de pretutindeni, să le audă poveștile și să stea la dispoziție așa cum pot mai bine.

Monumentul Crucea de Fier – construit în 2018 de către Asociația Tășuleasa Social după modelul monumentului Cruz de Ferro de pe Camino de Santiago din Spania. Acest monument a fost construit în cinstea drumeților de pe Via Transilvanica. Aceștia pot să lase o piatră la baza monumentului, gest simbolic de renunțare la greutate și păcate. Cu o înălțime de 17 metri, monumentul este vizibil de la distanță, motivând drumețul să meargă mai departe.

Hotel Castel Dracula – Este prima unitate de cazare din România dedicată celebrului Conte Dracula, situată în Pasul Tihuța, locul unde este poziționată casa vampirului

în romanul lui Bram Stoker. Atmosfera din unele dimineți cu ceață din această zonă, reamintește care a fost sursa de inspirație pentru toate poveștile sângeroase despre vampirul devenit simbol al Transilvaniei. În interiorul hotelului se găsește „cavoul” lui Dracula, care poate fi vizitat.

Drumul Romanilor – Un drum cu valoare istorică, se poate observa în unele locuri de pe traseul Via Transilvanica, aproape intact, sub forma unor dale de piatră interesante, rememorând vremurile demult apuse. Se află în Munții Bârgăului, foarte aproape de Pasul Tihuța și are o origine controversată. Unii istorici spun că acest drum a fost construit de romani prin anul 260 în dorința de a extinde imperiul către nord, spre Bucovina de azi. Alții spun că ar avea o istorie mai recentă, din timpurile dominației austro-ungare, fiind de fapt un drum grăniceresc, folosit apoi ca drum comercial. Se pare că acest drum a fost prelungit la porunca Mariei Tereza prin anul 1760. La inițiativa Complexului Muzeal Bistrița-Năsăud și Asociația Tășuleasa Social, s-au început săpături arheologice pe acest drum, în speranța că într-o bună zi se va elucida misterul care îl învăluie.

Traseul: traseu cu dificultate medie. Peisajul mioritic își spune cuvântul la începutul traseului până la coborârea în șoseaua DN17, care se traversează o dată, după care parcurge o cărare la câțiva metri pe lângă șosea, apoi o ușoară urcare din Mureșenii Bârgăului spre Brazilii Buni, care oferă multiple puncte de belvedere, de aici dificultate medie din cauza lungimii traseului până la Petriș, dar perfect ciclabil;

Diferență de nivel: 1.436 m

Locuri critice: Chiar dacă există un indicator special la trecerea de pietoni, aceasta este nouă și va necesita o atenție sporită la traversarea șoselei, iar în vârful muntelui, la Brazilii Buni, ar fi de preferat să fim informați în legătură cu starea vremii deoarece nu sunt prea multe locuri de adăpost pe timp de furtună, până la coborârea în sat. Pe parcurs sunt mai multe stâne. În mod normal ciobanii își strigă câinii înapoi, dar drumețul nu trebuie să se teamă de ei (ignorare, vorbă bună sau chiar strigătul specific pentru câinii de stână).

Peisaj: Până la Valea Străjii, de la Tășuleasa, sunt priveliști uimitoare, cu gospodării tipice Bârgaielor și ciobani care îmbie cu urdă și caș. În a doua parte a traseului, după DN17, în circa patru kilometri, revine peisajul feeric de dinainte într-o ușoară urcare, iar ochii nu se mai satură de frumusețile naturale care se dezvăluie. Din Bistrița Bârgăului, se merge pe lângă râul Blidăreasa, în urcare, pe drum asfaltat și mai apoi pe drum pietruit, printre casele localnicilor, până se iese din umbra acestora în câteva luminișuri unde sunt peisaje desprinse dintr-un trecut pitoresc. Câteva colibe dărăpănate se odihnesc în mijlocul pășunilor a căror întindere nu o poți cuprinde cu privirea, drumul urcând la deal, către pădurea deasă și răcoroasă. Multă pădure cu urcușuri și coborâșuri line.

Cazări:

Valea Străjii: posibilitatea de campare pentru posesorii de corturi, restaurante și locuri de odihnă amenajate;

Bistrița Bârgăului: *Pensiunea Ony*: 12 paturi, 60 lei/persoană, dispune de bucătărie, piscină, terasă, cazare și mic dejun cu rezervare în prealabil la tel. 0723 193 925 (Popandron Felicia).

Casă de oaspeți, 6 locuri, baie comună, rezervări la tel. 0745 840 317 (Tatiana Rusu);

Punct Gastronomic Local Maria Bidian, Bistrița Bârgăului, nr. 24, rezervări la telefon 0753 422 321.

Petriș: Pensiunea *Casa Țărănească*, 8 locuri, 80 lei/persoană (cazare + mic dejun/cină), cu rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0752 538 138 (Gavril Oltean), disponibilă tot anul, dotată cu mașină de spălat/uscat, bucătărie, terasă, TV.

Cazare la localnici cu rezervare în prealabil la numerele de telefon: 0786 790 088 (Lucian Tarniță) și 0263 271 725 sau 0758 397 238 (Marius Tiniș), cazare + mic dejun/cină, Petriș nr.98.

Atelier Biciclete. Reparații biciclete, înlocuiri sau reabilitări de componente, revizii generale., Str. Văișoara nr. 237, Prundu Bârgăului. Nr tel: 0759 033 466 (Cristi), email: crissports.snow@gmail.com

Călin Gabor - ghid, fotograf și practicant de mountain biking, oferă tururi ghidate pe bicicletă, de o zi sau de mai multe zile, în Bucovina și Ținutul de Sus. Contact: MTBBN.RO/ CarpathianDreams.com Mail: mtbbnguide@gmail.com, Telefon: 0742 823 193.

Tășuleasa Social (1)

Miroslava
1665

Tureac

Tha Bărgăuului

Suseonii Bărgăuului

Prundu Bărgăuului

Milocieni Bărgăuului

Josenii Bărgăuului

Rusu Bărgăuului

Valea Poenii

Dorolea

Cușma

Satu Nou (4)

Petrîș

Dealul Calului

Dealul Negru
1590

Piatra Săltina

VI. Tiganca "Căcera lui"

VI. Moldovanca

0 1 2 km

Infrastructură:

Valea Străjii:

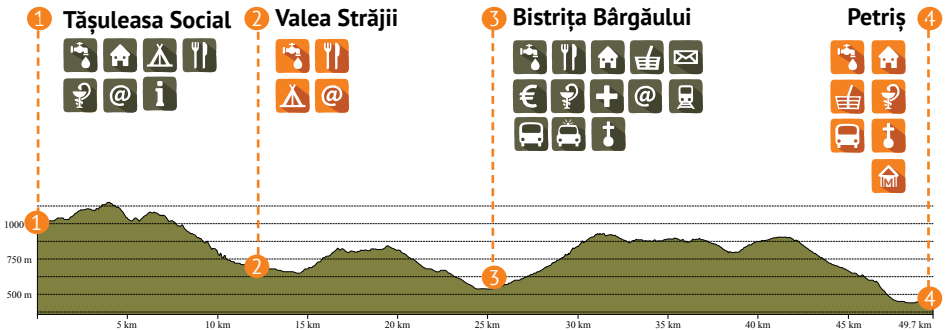
Bistrița Bârgăului:

Cușma:

Petriș:

Notă:

De la Tășuleasa Social (1), urmând traseul Drumului Romanilor, Via Transilvanica merge în stânga înspre muntele numit Zâmbroaia, pe dosul căruia duce traseul. Pe drumuri de munte, umbrite de coroanele molizilor, priveliștea pare ireală. Din punctul cel mai înalt din dosul Zâmbroaiei, după ce trece de câteva gospodării de vară a unor țărani din Bârgaie, drumul din piatră, improvizat, pare că se topește, transformându-se într-o cărare care șerpuieste în coborâre la dreapta, făcând o curbă „ac de păr”. Înaintând pe această cărare, se poate observa în partea stângă maiestuosul munte, Căsarul, cu curbe de nivel aproape feminine. Pe marginea cărării sunt stâne și pășuni, după care gospodăriile încep să apară mai des, dând senzația unui minuscul sătuc de munte, fără nume, ascuns de neliniștea și larma șoselei naționale, DN17. După o coborâre în stânga printre casele tipice zonei, timp de trei kilometri urmează o coborâre ușoară pe un drum pietruit, însă cu mare atenție la pietrele ce pot aluneca sau după o perioadă ploioasă. După care se ajunge la trecerea de pietoni care traversează șoseaua. Cărarea o ia la dreapta, paralel cu drumul, dar la o distanță sigură față de acesta. Traseul traversează două pâraie reci, de munte, printr-o pădurice rară până ce în fața ochilor apare vestita zonă cu restaurantul „Valea Străjii” (2) unde se poate servi renumita ciorbă de burtă, „cea mai bună din lume”. Traseul trece pe valea Râului Bârgău, neschimbând direcția, prin locul de camping cu același nume, unde se află și câteva locuri de odihnă. Timp de aproximativ doi kilometri, Valea Bârgăului nu este foarte spectaculoasă și șanse de umbră nu se prea ivesc până la podul Blajului. Urmează o urcare în partea stângă a podului pe drumul care se află deja în satul Mureșenii Bârgăului. Marcajele VT conduc prin încă o mică parte a satului, care include circa 30 m de asfalt, pe șosea de unde mai apoi, se merge în stânga, pe un drum pietruit care urcă ușor, înălțându-se încet-încet, deasupra satului. Gospodăriile devin mai răzlețe, drumul devine cărare, oamenii din ce în ce mai curioși, până în vârful deal, la Brazii Buni. Atenție cum se alege perioada pentru mers cu bicicleta pe VT. Nu strică așteptarea cu răbdare vreo două zile în plus, să se zvânte mai bine noroiul, după

o perioadă ploioasă. Altfel, varianta de urcare și coborâre în Bistrița Bârgaului poate fi extrem de dificilă și noroioasă. Dar acel traseu poate fi ceva temporar și drumul respectiv va fi fie pavat sau poate chiar asfaltat. Peisajele de pe Valea Bârgaului îți taie respirația, dar trebuie mereu să te uiți pe unde calci și asta strică puțin experiența. Urmează circa patru kilometri de coborâre ușoară, până la cazarea din Bistrița Bârgăului (3).

Din Bistrița Bârgăului, de la pensiunea Ony, se merge la stânga pe trotuar în jur de 200 m, după care se traversează strada și se ia la dreapta pe malul râului Blidăreasa, timp de mai mulți km, într-o ușoară urcare. După ieșirea din zona locuită, drumul trece prin câteva pășuni pitorești, după care intră într-o pădure deasă și răcoroasă de fagi. De aici spre Petriș e o urcare serioasă, dar pe un drum perfect ciclabil. După ce se ajunge în vârf, se continuă o vreme pe culmea dealului cu urcări și coborâri plăcute și fluide. Apoi urmează un drum asfaltat. Și aici sunt bucăți de coborâre de viteză, deși zona e sălbatică, se pot întâlni și autoturisme.

Câțiva kilometri mai târziu, drumul începe să coboare ușor, după care urcă din nou și o ține tot așa până aproape de Dealul Negru. Atenție la traficul din sens invers, pot apărea brusc mașini sau căruțe în cale. Se va adapta viteza la una precaută, drumul invitând spre viteza maximă. La indicatorul Cușma cei care doresc să își termine ziua pot căuta cazare la localnicii din Cușma, și vor face, în acest sens, doi kilometri până în localitate. Dacă se continuă traseul, se merge mai departe pe marcajele VT, traversând un pod, după care urcarea continuă până la punctul de belvedere din vârful Dealului Negru. În depărtare se observă mai multe sate, orașul Bistrița și chiar și frânturi de munți îndepărtați, cum ar fi Țibleșul. Pe partea dreaptă a drumului în direcția Petriș (4) se observă două heliporturi, rămase din vremea dictatorului Nicolae Ceaușescu care venea cu plăcere la vânătoare în această zonă. Mai departe, cabana silvică Dealul Negru rămâne pe partea dreaptă, se

trece prin fața porții cabanei lui Ceaușescu (funcționează în regim privat) și se coboară înspre satul Petriș. Coborârea în Petriș e foarte abruptă și pe asfalt. Se ating acolo viteze foarte mari. Trebuie atenție sporită.

Pe aceste drumuri prin pădure, deseori se pot găsi urme de urși sau în luminișuri, pământul afânat de mistreți. Se întâlnesc și stâne cu ciobani (unii foarte vorbăreți) care știi deja de trecerea drumeților prin acele meleaguri. După patru kilometri de coborâre ușoară, se ajunge la prima bornă de la intrarea în satul Petriș, după care marcajele ne duc prin inima satului de șes cu localnici darnici, cu bisericuța veche din lemn, fântâni, magazine, biserica veche evanghelică și foste case săsești, care uimesc prin arhitectura lor. La ieșirea din sat, pe partea stângă, în dreptul ultimei borne, este pensiunea „Casa Țărăneasă”. În cazul în care locurile de cazare sunt ocupate, aici localnicii s-au oferit să cazeze drumeții pentru o noapte. Specialitățile locale sunt cașul, brânza și urda de oaie, vinul local (Jelna /al cărui crămă este la doi kilometri și poate fi vizitată) slânina, ceapa și roșiile aromate de grădină, care nu pot fi trecute cu vederea.

De la Bistrița Bârgaului drumul devine practicabil poate chiar și cu un gravel bike, sau ciclocross, și după o urcare bună, peisajul se deschide până hăt departe înainte de a coborâ iar la nivelul satelor. Coborârile sunt de viteză și te îmbie să lași bicicleta să curgă, dar repetăm, atenție la traficul din sens opus.

Info:

Barajul Colibița – Barajul Colibița a creat prin acumulare lacul Colibița, în jurul căruia s-a dezvoltat o impresionantă zonă de agrement. Barajul a fost amenajat în perioada 1977 - 1991 cu scop hidroenergetic. Lacul Colibița are o suprafață de 270 ha, lungimea de 13 km și volumul apei acumulate de 65 mil m³, fiind situat la o altitudine de 900 m. Construcția lacului încă mai naște controverse, mai ales în această parte a județului, cunoscută pentru credința în superstiție. Până la începutul anilor '80, zona era cunoscută pentru concentrația mare de ozon și ioni de iod, recomandate în tratarea afecțiunilor pulmonare și cardiace. Construcția lacului a însemnat strămutarea satului de odinioară, iar casele oamenilor au fost inundate. Acest fapt a generat și o legendă populară cum că ar exista un blestem al lacului care își alege în fiecare an o victimă din rândul celor care înoată în el.

Drumul Mariei Theresia – Via Maria Theresia este un drum istoric aflat în Munții Călimani, construit în urmă cu sute de ani, cu scopul de a susține trupele militare grănicerești ale Imperiului Austro-Ungar, cu armament și hrană. Este un drum care astăzi leagă județele Bistrița-Năsăud și Suceava (pe munte), dar puțini știi că mai demult, el lega Transilvania de Bucovina. La valoarea de monument istoric a drumului se adaugă și valoarea cadrului natural al munților Călimani. Tășuleasa Social a reamenajat în 2014, o porțiune din acest drum, semnalizându-l corespunzător pentru drumeții din tot timpul anului și mai mult decât atât, pentru o competiție montană pe care o organizează în fiecare vară. Traseul are o lungime de 42 de km și te poartă pe urmele istoriei, dar totodată dezvăluie frumusețea peisajului, contribuind la lupta noastră împotriva tăierii excesive a pădurilor.

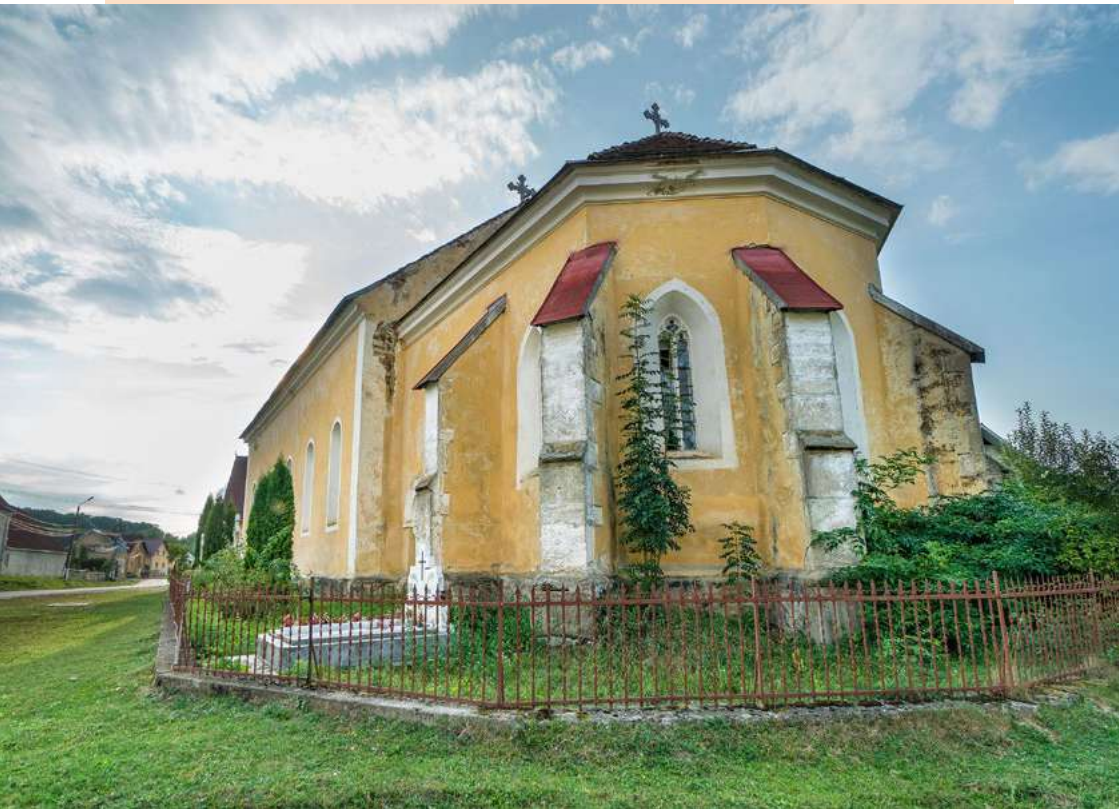
Cabana de la Dealu' Negru (Cabana lui Ceaușescu) – Cabana Dealu Negru a fost ridicată într-un timp foarte scurt în anii '80, la cererea dictatorului Nicolae Ceaușescu, care auzise că zona era renumită în Europa pentru concentrația foarte mare de urși bruni. Unul din motivele care a atras aceste animale, este prezența pomilor fructiferi, meri și peri, plantați pe vremea sașilor în România. În apropierea cabanei există trei heliporturi, cel mai mare din ele era folosit de către Ceaușescu atunci când venea la vânătoare, iar

celelalte două reveneau Securității. În ziua de astăzi zona este folosită cu același scop, și anume vânătoria, inclusiv de către vânători străini, și este apreciată pentru felul în care este amenajată.

Biserica din Lemn din Petriș – Este un monument istoric și a fost edificată cel mai probabil în anul 1748 și poartă hramul „Sfântul Prooroc Ilie”. Biserica a fost donată satului Petriș în anul 1900 de către locuitorii din Ilva Mare. Până în acel moment, sătenii din Petriș nu aveau biserică. La aceasta se poate ajunge din drumul Via Transilvanica. De la marcaj, se trece printr-o grădină care are un nuc în fața porțiței, în urcare ușoară și trecere prin cimitir.

Turnul cu clopot al Bisericii Evanghelice – Biserica gotică datează din secolul al XV-lea; turnul cu clopot este ridicat la cca. 20 m sud-est de biserică, între anii 1820-1822. O deosebită valoare artistică o are relieful din piatră în timpanonul portalului de vest, care o reprezintă pe Regina Cerurilor cu Iisus Hristos. În sat locuiau mulți sași, până la evacuarea în Austria a germanilor în septembrie 1944, iar majoritatea au revenit în 1945, când urmează exproprierea lor, munca silnică în lagăre de concentrare, sustragerea drepturilor civile (până în 1950), asupra comunistă. Totuși, au reconstituit o comunitate germană puternică. După 1970 are loc emigrarea lor mai ales în Germania. Biserica evanghelică a fost vândută comunității ortodoxe, fiind renovată și cu sprijinul financiar de la sașii din Germania.

Grinda casei – Obiceiul sășesc legat de arhitectura caselor, care se poate observa în multe sate din Transilvania, era ca deasupra intrării să ridice o bârnă inscripționată cu anul și familia care a ridicat casa respectivă. Mai mult, mesajele care se pot vedea și astăzi, includ și referiri religioase, mulțumiri celor care au ajutat la construirea casei, citate sau îndemnuri.

Traseu: dificultate medie-ușoară, drumuri pietruite, cărări pe dealuri și puțin asfalt. Lungimea traseului poate fi motivul pentru care acesta are o dificultate medie, din Jeica ușor, bine marcat, merge pe cărări de dealuri și puțin prin pădure, se traversează o șosea din asfalt și continuă pe cărări întinse cu ușoare urcușuri și coborâșuri, zone de pășunat și dealuri line..

Diferență de nivel: 1.084 m.

Locuri critice: lipsa de izvoare și fântâni din Orheiu Bistriței până la Mărișelu (aprox. 15 km), nu se recomandă trecerea prin pădure după lăsarea serii. Când se parcurg cărări prin păduri este nevoie de o atenție sporită față de animalele sălbatice. Se cere precauție și față de câinii de stână, fie stână de oi sau cirezi de vaci.

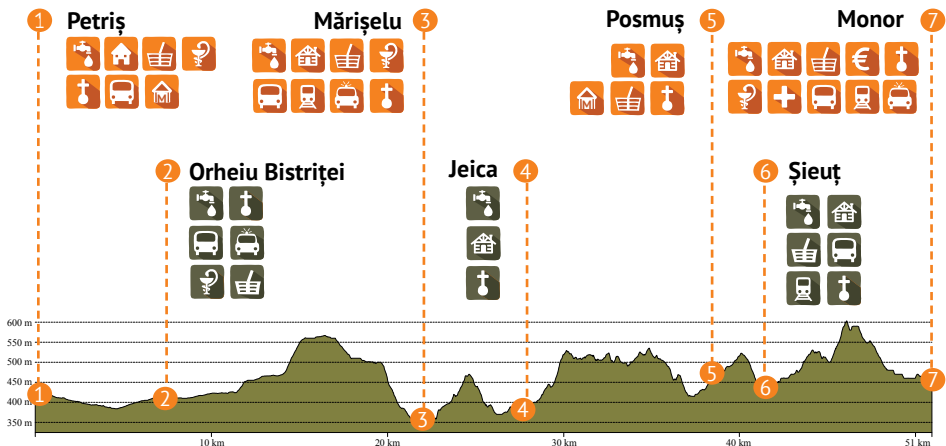
Peisaj: plecând din Petriș și trecând prin Orheiu Bistriței, apoi la poalele dealului numit Măgura, drumul străbate un peisaj de sate de șes urmate de câmpuri drepte, acoperite de lanuri de cereale, mălai, sau păduri de stejar (Pădurea de Șes) plantate de sași pentru a ține umbră animalelor. De pe vârful Măgura avem vizibilitate asupra satelor din zona. Pe acest traseu peisajele sunt de o sălbăticie rară, care duc prin păduri dese și dealuri care se pot înălța peste 1.000 m, cu vârfuri care surprind cu o vizibilitate de jur împrejur.

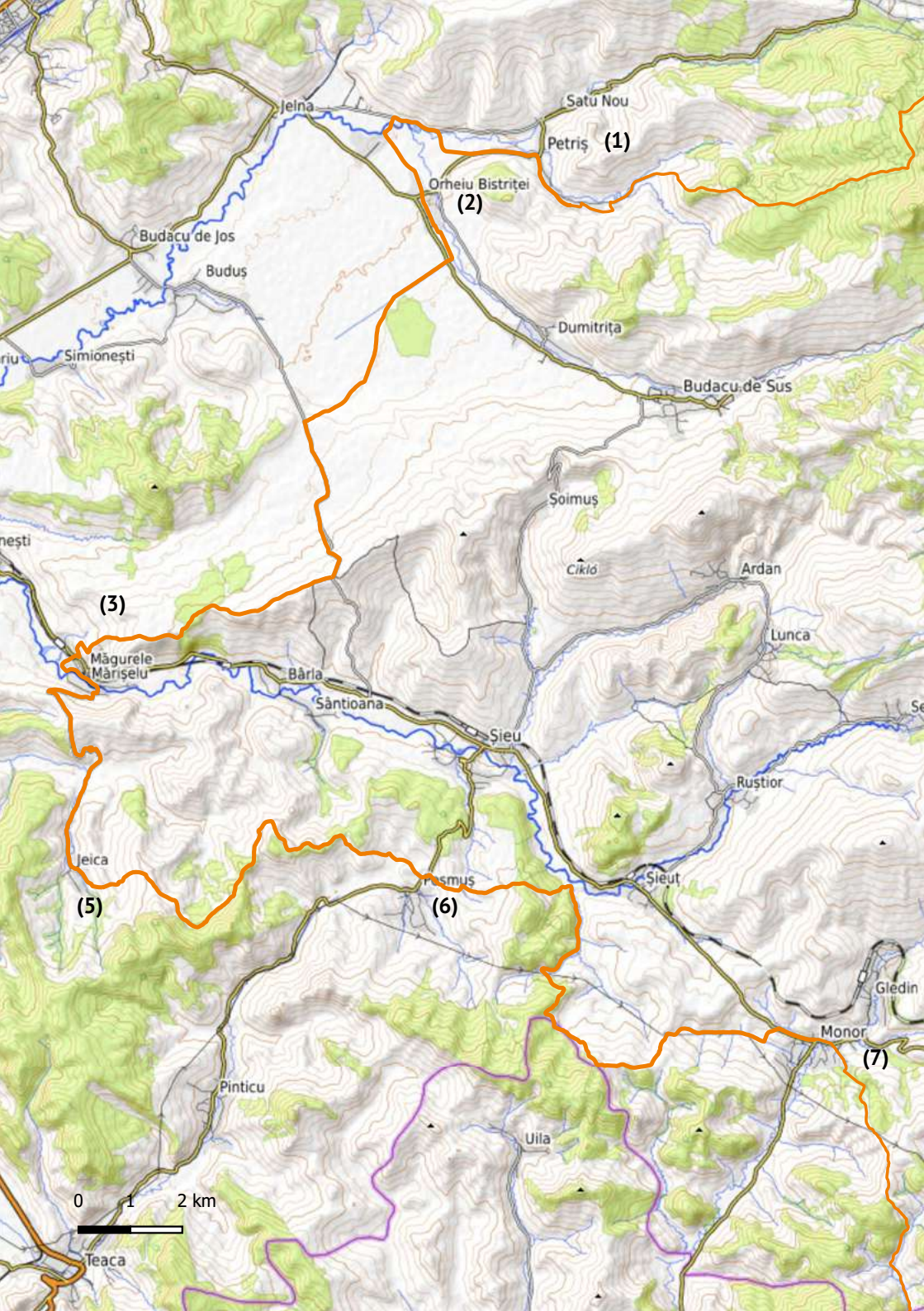
Cazări:

Mărișelu: casa parohială, cazare și masă la localnici cu anunț în prealabil la nr. de telefon 0769 825 051 (părintele Aurelian);

Jeica: **Cazare la Parohie**, 10 paturi, 40 lei/persoană, posibil mic dejun, disponibil tot anul, oferă servicii (bucătărie, WI-FI, telefon fix, curte interioară lângă biserică) cu rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0768 438 636 (Toth Zoltan, preot) sau 0263 272 612 (Szabados Ilona, localnică);

Cazare la localnici cu rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0768 438 636 (Toth Zoltan, preot), 0263 272 612 (Szabados Ilona), 0740 666 063 (domnul Stanciu), 0748 433 636 (Bezsnei Magdolna), tel. 0741 050 569 (Hunyadi Ilona).

Posmuș: Cazare la localnici cu rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0760 749 526 (Ivan Mihai Pavel)

Șieuț: **Agropensiunea Turistică Maria**, 10 locuri, 50 lei/persoană, posibilitate de masă caldă, servicii (TV, terasă, curte interioară), disponibilitate pe tot timpul anului, cu rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0751 110 204 (Cotoc Marian)

Cabana Creangu (la 2 km distanță de Pensiunea Maria), 10 locuri, 50 lei/persoană, servicii (terasă, curte interioară), disponibilitate pe tot timpul anului, cu rezervare în prealabil la nr. de telefon: 0751 110 204 (Cotoc Marian)

Monor: Se merge până la Gledin, Parohie nr.242 (în curtea bisericii), 23 locuri, 40 lei/persoană, mic dejun și cină la cerere, cu rezervare în prealabil la nr. de telefon 0763 697 883 (Părintele Ion Titieni).

Infrastructură:

Orheiu Bistriței:

Mărișelu:

Jeica:

Posmuș:

Șieuț:

Monor:

Notă:

La ieșirea din Petriș (1) se află o bornă VT prin fața căreia se trece, lăsând-o în partea stângă. Se merge pe un drum pietruit, traversând de două ori un râuleț. Înainte de a doua traversare, drumul o ia la stânga într-o intersecție, iar în față se află crama Jelna (pentru eventuale vizite se anunță în prealabil). După a doua trecere de râu la 20 m în stânga, este un drumuleț ascuns de lanul de porumb, care este traseul Via Transilvanica. Acesta duce prin mijlocul localității Orheiu Bistriței (2), printre casele oamenilor și centrul satului, unde se află un stejar de peste 600 de ani lângă clădirea școlii. Acest ocoliș s-ar putea evita pe asfalt, în caz de perioadă foarte noroioasă. Traficul rutier este unul destul de intens în zonă, așa că recomandăm ca acest ocoliș să fie făcut cu mare precauție, până la Orheiul Bistriței. Ieșind din localitate, tot printre lanuri, după circa un kilometru, se merge la dreapta și se traversează șoseaua asfaltată, mergând până la Pădurea de Șes. De acolo, se înaintează printr-un câmp drept ca farfuriuța de sub cească, mergând în jur de doi kilometri, după care urmează o intersecție la stânga și o curcă pe un drum pietruit, pe dealul Măgura. Pășunea din jur, pe timp de vară este presărată cu cirezi de vaci cât vezi cu ochii. Ajunși în capul dealului, părăsim drumul pietruit și o luăm în dreapta, lăsând următoarea bornă, în stânga noastră. Coama dealului este străbătută de câțiva zeci de metri de asfalt, care coboară la un moment dat în partea stângă, către Bârla. NU! se coboară pe acest drum, ci se continuă înainte pe o cărare prin iarbă, urmărind coama dealului. După doi kilometri se trece printr-o pădurice de foioase din care, la ieșire, se ajunge pe un alt vârf de deal, unde se observă următoarea bornă. Dealurile sunt atât de netede, încât în unele locuri, omul poate reuși să vadă deja următoarea bornă aflată la un kilometru distanță. Această coborâre este una abruptă și poate deveni periculoasă, mai ales în perioade noroioase sau după ploii abundente. Coborând în Mărișelu (3) se

merge pe marginea satului până la noua bornă. După o scurtă bucată de drum, printre case, într-o ușoară coborâre, drumul o ia brusc la dreapta către o trecere de pietoni, pe șoseaua asfaltată. După aceasta, urmează o trecere de cale ferată și o trecere prin satul Mărișelu, prin fața poliției, a bisericii, a magazinelor și a barurilor, trecând mai apoi peste pod pe drumul care duce către Jeica (4). După un drum șerpuit de doi kilometri, în urcare, de la borna din capul dealului se poate vedea micuțul sat, ascuns în vale. De la Mărișelu la Jeica din nou e perfect ciclabil cu drum foarte bun, asfaltat și pietruit pe o bucată scurtă. Și coborârea spre Jeica e de viteză și din când în când mai trece câte o mașină. Coborând ușor către sătuc, după un kilometru, se intră printre casele cu arhitectură specific ungurească și săsească. În mijlocul satului se află biserica luterană și un monument care atestă satul încă din anul 1332.

Pe lângă borna din fața bisericii din Jeica, se trece către stânga un pod, iar mai apoi se merge la dreapta în urcare spre drumulețul satului, având pe partea stângă ultimele case din localitate. În curând Via Transilvanica continuă pe un câmp brăzdat de lanuri de cereale și mălai, într-o ușoară urcare, bornele fiind din ce în ce mai vizibile la distanță. De pe coama primului deal se continuă la dreapta și drumul urmează o cărare, uneori pe marginea unei păduri, alteori adâncindu-se în desiș. Pădurea este adâncă, liniștită și misterioasă, cu fagi vechi, seculari. Ieșind din pădure, drumul se îndreaptă către următoarea borna, care se află la poalele unui deal, după care marcajele indică o urcare către marginea pădurii dinainte. La următoarea bornă ce străjuiește intrarea în pădure, mai înaintăm puțin pe liziera pădurii spre dreapta. După intrarea în desiș, în circa 500 m, se traversează pădurea și se iese într-o livadă de meri. Se coboară pe drumulețul existent, iar după circa 50 m, în partea stângă, apare un val de pământ, crestat adânc de drum, purtând în vârf un molid în formă de cruce. Toată această porțiune de traseu

poate fi uneori cu noroi mult și alunecos, alteori uscat și numa' bun de ciclat. Cu un echipament potrivit însă nu ar trebui să fie prea mare probleme. Lăsăm și molidul în formă de cruce în urmă, ajungând pe o altă culme. Coborând către satul Posmuș (5) (deja vizibil de mult timp prin impunătorul castel al contelui Teleky), se pătrunde printre căsuțele împrăștiate de-a lungul drumului de țară, care se parcurge trecând pe lângă castelul vechi, acum în curs de restaurare. La mică distanță de una dintre borne se vede șoseaua asfaltată, pe marginea căreia o luăm la stânga, cu spatele către castelul Teleky. După 30 m, se traversează și părăsește șoseaua și se merge tot înainte într-o ușoară urcare, peste dealuri. Această ieșire din Posmuș e o zonă problemă. „Drumul” e frământat de vaci și în jur de 1 km e aproape impracticabil. Se merge pe lângă bicicletă, dar în perioadă ploioasă poate deveni un coșmar. Coborârea în Sieuț, pe ultima parte, există o eroziune și un sol galben, lutos, alunecos și lipicios care poate prezenta probleme mari după ploaie. Dacă e uscat, e o super-coborâre pentru mountain-bike.

La mai puțin de 200 m se vede pensiunea Maria. Coborând de la pensiunea Maria, Sieuț (6), se merge pe primul drum la dreapta printr-o pădurice, mai apoi, după borna Via Transilvanica se merge spre stânga. Mergând pe drumul principal, în dreapta, rămâne în spate o construcție privată și apoi se ajunge la cabana Creangu, care își oferă și ea locurile pentru cazarea drumeților. În continuare, traseul merge pe partea stângă până la ieșirea din pădure, de unde se continuă tot pe partea stângă și pe marginea pădurii până ce, după câteva sute de metri, pădurea rămâne în urmă, iar drumul o cotește la stânga. Se trece dealul, iar bornele se văd de la distanță. Pe vârful dealului se parcurg câteva sute de metri și se coboară ușor în stânga aproape de limita ținutului de comună, marcată printr-o graniță de gard impunător (trecerea din comuna Sieuț, în comuna Monor). Se trece de colțul format de garduri, se traversează un drumuleț de piatră care urcă în dreapta și se merge tot înainte într-o ușoară coborâre pe o pășune verde. Privind spre dreapta se pot observa deja acoperișurile câtorva case din Monor (7) și după o ușoară coborâre pe cărarea de căruță, în partea dreaptă se observă stâlpii de electricitate și o porțiță formată din câțiva arini, care delimitează o pășune de tot restul dealului din jur. Se trece prin această porțiță urmând direcția firelor de electricitate până aproape de intrarea în sat, unde se merge la stânga pe un drumuleț pietruit, ocolind dealul din față. Nu după mult timp, făcând o curbă spre dreapta, se ajunge în Monor, unde se încheie etapa de azi pe Via Transilvanica.

Info:

Pădurea de Șes – Această pădure, importantă în primul rând ca rezervație pentru Laleaua Pestiță, este o pădure veche de stejari „de pe vremea sașilor” cum spun bătrânii satului și are ceva aparte față de alte păduri. Chiar dacă nu este o pădure mare și are o întindere de doar 8,7 ha, reușește să contureze un peisaj spectaculos. Pădurea a fost plantată de către sași pentru a face umbră animalelor.

Laleaua Pestiță – Denumită și floarea de Șah, laleaua pestiță este o plantă foarte rară, care din păcate a intrat în lista speciilor pe cale de dispariție. În țara noastră, laleaua pestiță se găsește, cu precădere, în județul Bistrița-Năsăud, la Orheiul Bistriței, în Pădurea de Șes, zonă protejată prin lege. Mai crește și în zone din județele Gorj, Timiș și Maramureș, unde umiditatea este crescută. Aceasta înflorește în toată splendoarea ei în luna aprilie.

Festivalul Laleaua Pestiță – După dispariția lalelelor, în luna mai, comunitatea de aici organizează în fiecare an o serbare câmpenească care adună oameni de toate vârstele, care vin să se veselească, să asculte muzică populară și să se bucure de natură.

Jeica – Jeica, mai demult Șeica, Șelca (în dialectul săsesc Sälk, Schalk, în germană Schelken, Schelk, în maghiară Zselyk) este un sat în comuna Mărișelu din județul Bistrița-Năsăud, care a fost atestat documentar în 1332. În secolul al XIX-lea, satul avea o populație de 800 de locuitori, unanim maghiară, dar aceasta a scăzut drastic mai ales în perioada comunistă, din cauza unor deportări. Din 1981, nici grădinița, nici școala nu mai funcționează. În 2018, în Jeica trăiau în jur de 90 de oameni peste 70 de ani, de etnie maghiară. Ascuns într-o vale, cu o frumoasă biserică luterană și o casă parohială, vechi de peste un secol și jumătate, situate pe un deal în centrul satului, Jeica este o oază de liniște, care așteaptă să fie descoperită și savurată de către drumeții de pe Via Transilvanica. Pe timp de vară, în luna august, au loc Zilele Satului, ocazie prin care sătenii sărbătoresc valorile locale prin cântec, joc, poezie și voie bună.

Castelul Teleki din Posmuș – La mijlocul secolului al XVIII-lea, în locul conacului de astăzi se aflau mai multe clădiri șubrede din lemn. Teleki Pál și Haller Borbála au reconstruit clădirea în stil baroc. Teleki Pál și Haller Borbála erau cei care au ordonat crearea formei dreptunghiulare a castelului: pe laturi se aflau magazinele, grajdul și închisoarea, în spate clădirea principală reconstruită între anii 1750 și 1752, iar în față se afla bastionul de poartă construită în jurul anilor 1760. Bastionul de poartă, clădire în care se afla și o capelă, ulterior a fost folosită ca o casă de oaspeți. În timpul revoluției din 1848-1849, conacul a fost distrus, Teleki Ferenc mutându-se pe domeniul lui din Șomcuta Mare. După anul 1945, proprietatea familiei Teleki a fost supusă naționalizării, folosită de Întreprindere Agricolă de Stat pe post de apartamente. Conacul era înconjurat de întinderi mari de păduri și un parc. Noii „proprietari” au tăiat în mare parte pădurea, dar

au mai rămas pe domeniu mai mulți arbori seculari, există și un stejar care are mai mult de 600 de ani. În spatele conacului s-a înființat o pepinieră. În afară de clădirea folosită ca locuință, conacul este o ruină astăzi. Cu toate acestea, s-au primit fonduri pentru recondiționarea acestuia.

Sat Monor – Monor face parte, alături de Gledin, din Comuna Monor care este așezată pe cursul superior al Văii Luțului și aparține județului Bistrița-Năsăud. Așezată la poalele Munților Călimani, în partea sud-vestică, comuna Monor are un relief de dealuri mijlocii-înalte, la tranziția dintre Câmpia Transilvaniei și Piemontul Călimanilor. Principala activitate industrială a localnicilor este prelucrarea laptelui. În anul 1991 a fost înființată o fabrică modernă de prelucrare a laptelui, Carmolact. Aceasta prelucrează zilnic în jur de o sută de mii de litri de lapte achiziționați de la producătorii particulari din comună și din comunele învecinate din județele Bistrița-Năsăud și Mureș. Obiective turistice de interes ar fi Vulcanii noroioși din Monor - zonă protejată, Monumentele eroilor din Monor din Primul și al Doilea Război Mondial, Monumentul revoluționarului din Monor de la 1848, Muzeul memorial al scriitorului „Teodor Tanco”, Biserica Ortodoxă din Monor. Evenimentele locale sunt: „Zilele Monorului”, eveniment anual organizat în prima sâmbătă și duminică din luna septembrie, Târgul de țară din perioada 1-11 martie, Târgul de țară din 2-21 mai și Târgul de țară 3-25 septembrie.

Locurile în care găsiți ștampilele Via Transilvanica:

Lunca Ilvei

- Cabana Teleski, tel. 0753 332 741.
- Pensiunea Maria, tel. 0765 217 751 (Maria Slavoaca)

Piatra Fântânele

- Tășuleasa Social, tel. 0741 545 201 (Ana Szekely).

Bistrița Bârgăului

- Pensiunea Ony, tel. 0723 193 925 (Popandron Felicia)

Petriș

- Casa Țărănească, tel. 0752 538 138 (Gavril Oltean)
- Petriș nr.98, tel. 0263 271 725/ 0758 397 238 (Marius și Geta Tiniș),

Jeica

- Parohie, tel. 0768 438 636 (Toth Zoltan, preot)
- Agropensiunea Turistică Maria, tel. 0751 110 204 (Cotoc Marian)

Șieuț

- Agropensiunea Turistică Maria, tel. 0751 110 204 (Cotoc Marian)

Monor

- Gledin, Parohie nr.242, tel. 0763 697 883 (Părintele Ion Titieni)
- Primăria Monor

ESTE UN PROIECT

ASOCIAȚIA TĂȘULEASA SOCIAL
Sat Piatra Fântânele, Str. Obcioara,
nr.97, Comuna Tiha Bârgăului,
427363, jud. Bistrița-Năsăud, România
asociatia@tasuleasasocial.ro
www.tasuleasasocial.ro